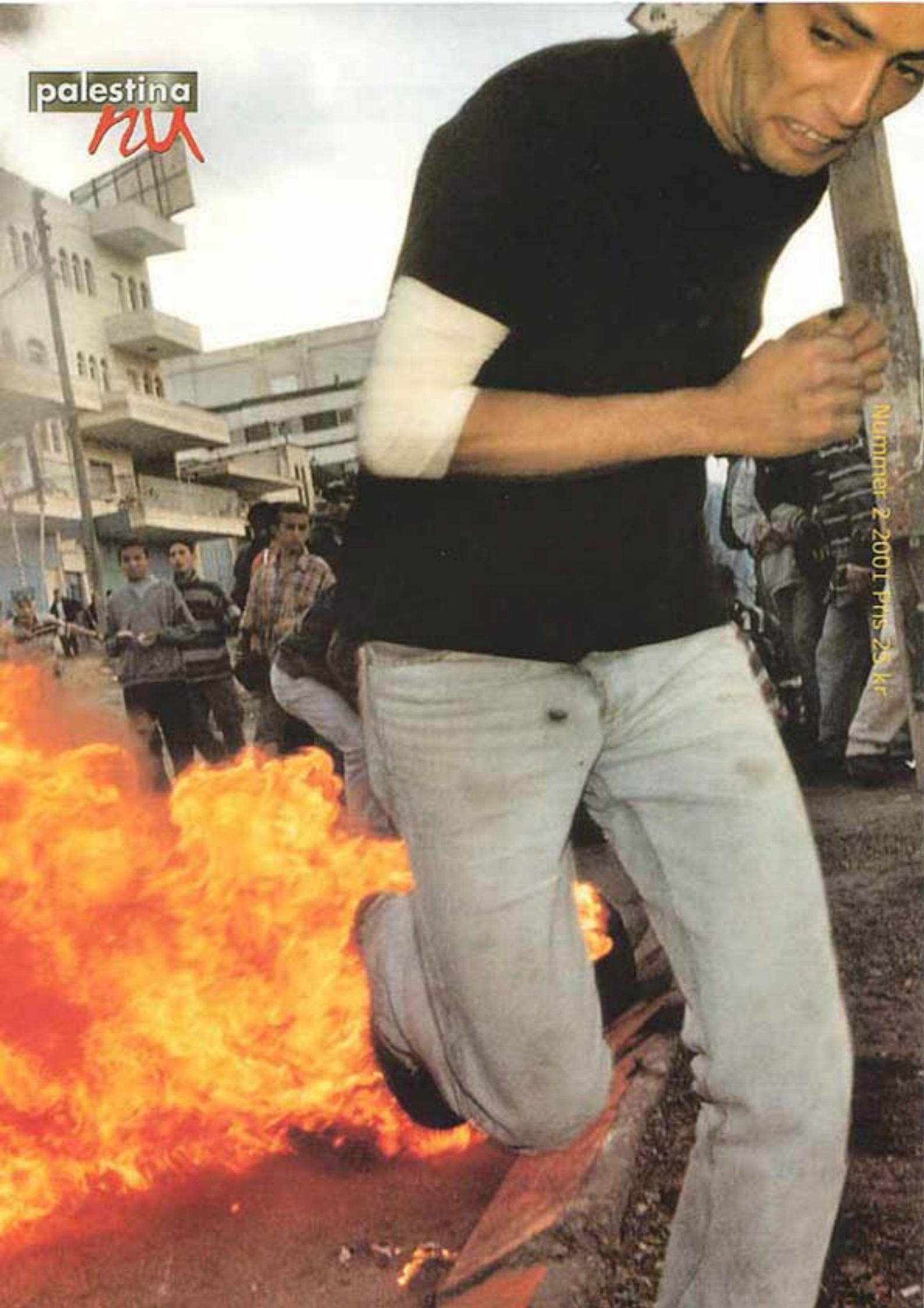

palestina
AM

Nummer 2 2001 PHS 25 kr

ges ut av
Palestinagrupperna i Sverige (PGS).
Tidskriften kommer ut med
fyra nummer per år.
Presslagt 12 sept. 2001
Omslagsbild: Donald Boström

Ansvarig utgivare
Lisa Norman

I redaktionen
Yvonne Fredriksson
Frank Fredriksson
Adnan Abou-Chakra
Ammar Makboul
Ken Schubert

Redaktör och layout
Håkan Brunnström

Innehållet
För innehållet i osignerade artiklar
svarar redaktionen
För innehållet i signerade artiklar
svarar respektive författare.
Redaktionen ansvarar inte för
insänt, ej beställt material.

Adress
Palestina Nu
Palestinagrupperna i Sverige
Tegelviksgatan 40
116 41 Stockholm
08 - 641 72 88
e-post
info@palestinagrupperna.a.se

Hemsida
www.palestinagrupperna.a.se

Prenumeration
Löpande 4 nummer per år: 90 kr
Institutioner 130 kr
Postgiro 55 57 21-0
adress se ovan

Annonser
Helsida 2 500 kr
Halvsida 1 400 kr
Kvartssida 800 kr

ISSN 1100-4746
© 2001
Palestinagrupperna i Sverige
Tryckt hos Tryckverksta'n, Örebro

Innehåll

Ledare:	
ÅTALA SHARON FÖR BROTT MOT DE MÄNSKLIGA RÄTTIGHETERNA!	3
Att försöka lura en hel värld	4
Femton nya bosättningar sedan valet	7
Att slipa kniven	8
Ariel Sharon vill döda varje fredsmöjlighet	10
Klipp med kommentarer från israelisk press	11
Krönika: Sten Andersson har rätt	13
Recension:	
INSHALLAH – Konflikten mellan Israel och Palestina	14
The Gaza Community Mental Health Programme	16
Ungdomsresan:	
"Jag kommer aldrig att glömma barnen"	18
På glödande mark	19
Mattin diskuterar ekonomi, demografi och säkerhet	21
Landet runt: Aktion för Palestina i Lund	24
Aktiviteter för stöd till det palestinska folket	25
Bistånd: Projektinformation	26

PGS-aktiviteter

PGS har varit mycket aktivt under sommaren. I juni reste våra projektansvariga för Gaza Community Mental Health Programme till Gaza för att diskutera med sin motpart. Henrik Pelling och David Henley rapporterar på sidan 16 om ett Gaza mer förstört än någonsin, men också om en eldsjäl som aldrig överger barn och vuxna som drabbas av den speciella stress som ockupation och krig skapar.

I augusti deltog en grupp ungdomar i vår sommarresa och fick möta ett brett spektrum av palestinska aktiviteter i kampen mot ockupation och för självbestämmande. "Jag kommer aldrig att glömma barnen!" var en av ungdomarnas starkaste reflektion.

"OCKUPATIONEN MÅSTE UPPHÖRA!" är den absoluta huvudparollen för den palestinska kampen just nu, vilket våra kontakter ständigt påpekar. Detta kom också till uttryck på FN:s antirasistkonferens i Durban, där Palestinafrågan intog en dominerande roll. Detta nummer av Palestina Nu genomsyras också av detta budskap. Se bara på bilderna av husdemoleringen i Beit Hanina på sidan 5.

Vårt bistånd till det palestinska folket har fått större plats i detta nummer, något som vi hoppas kunna fortsätta att utveckla – titta på tjejerna och killarnas aktiviteter i Abu Diis ungdomsklubb på sidan 27.

Hör gärna av dig om hur du tycker att Palestina Nu fungerar som informatör för dig som medlem, fadder eller sympatisör till Palestinagrupperna i Sverige.

Håkan Brunnström, redaktör

Låt oss inte glömma Sabra och Shatila!

ÅTALA SHARON FÖR BROTT MOT DE MÄNSKLIGA RÄTTIGHETERNA!

Nitton år har förflutit sen massakern i Sabra och Shatila.
 Nitton år av sorg för dem som förlorade sina anförvanter.
 Nitton år av mardrömmar för dem som överlevde.
 Nitton år av ovisshet för dem vars anhöriga bara försvann.
 Nitton år av saknad och förlust för de barn som förlorade sina föräldrar.
 Nitton år av rädsla för att milisen skall komma tillbaka.
 Nitton år av bitterhet för att världen ville glömma hur utsatt befolkningen är i de palestinska flyktinglägren i Libanon.
 Nitton år av frustration för att ingen gav offren en röst.
 Nitton år av besvikelse – för ingen rättvisa skipats.

Den smärtsamma lärdomen från Sabra och Shatila är att massakern var möjlig på grund av att palestinierna länge varit utsatta för en dehumaniserande och demoniserande propaganda. De israeliska soldaterna och den libanesiska milisen såg inte den palestinska befolkningen som människor med lika värde. De var bara terrorister eller potentiella terrorister. Denna process pågår alltjämnt och hotet riktar sig nu mot den palestinska befolkningen på de ockuperade områdena, Västbanken och Gaza. En befolkning som dagligen blir utsatt för grova kränkningar av mänskliga rättigheter och som utmålas som om dom inte förtjänar bättre än att bli arresterade, misshandlade, torterade, isolerade och belägrade eftersom de är alla potentiella terrorister. Steget är inte så långt till att bli ett "legitimt militärt mål".

Rättvisa är grundläggande för arbetet med mänskliga rättigheter. Det förutsätter respekt för offren för militära övergrepp och att det finns en möjlighet att straffa dem som begår övergreppen. Att skipa rättvisa för brott som har begåtts – som massakern i Sabra-Shatila – ger oss en möjlighet att stoppa övergrepp mot civilbefolkningen i framtiden. En belgisk domstol har startat en rättsprocess för att få Ariel Sharon åtalad för brott mot de mänskliga rättigheterna, brott mot de internationella krigslagarna och brott mot den 4:e Genevekonventionen. Nu öppnas en möjlighet att åtala de ansvariga israeliska ledarna och ledarna för den libanesiska milisen för massakern i Sabra och Shatila. Den belgiska domstolen och den belgiska regeringen har blivit utsatta för påtryckningar för att stoppa processen.

Vi kräver av Sveriges regering att den skarpt tar avstånd från sådana påtryckningar och gör allt för att stödja den belgiska juristgrupp som driver processen mot krigsförbrytarna.

ÅTALA SHARON!

Lisa Norman, vice ordförande

Att försöka lura en hel värld

Av Håkan Brunnström

De senaste månadernas utveckling i Palestina har varit våldsam. Israel har beskjutit och attackerat områden som enligt Osloavtalet är under palestinsk kontroll. Stridsvagnar har periodvis återockuperat Jenin, Beit Jala och delar av Gaza.

Sharonregeringen är så aggressiv att likheter med invasionen av Libanon 1982 är lätta att se.

Israel visar sitt janusansikte (Janus var en romersk gud som tillbads inför kommande krig) å ena sidan det aggressiva Sharonansiktet och å den andra det "fredliga" Barakansiktet.

Insidan är givetvis den samma, avsikterna likaså – Israel har i verkligheten inga avsikter att ge upp okkupation, bosättningar och total kontroll av hela Palestina.

Robert Malley en av Clintons rådgivare i Mellanösternfrågor skriver i New York Times 8 juli "Fantasier om misslyckandet i Camp David". Det som ledarskribenter och många nyhetsförmedlare kablade ut över världen, att Arafat sa nej till ett "generöst" erbjudande från Barak som skulle ge över 90 procent av det han begärt, var **fullständigt** lögnaktigt. Vi visade i förra numret av Palestina Nu att det handlade om fortsatta bosättningar,

Husdemolering i Beit Hanina östra Jerusalem, augusti 2001. FOTO: Yvonne Fredriksson

militär närvaro, kontroll av hela Jerusalem. Malley skriver: "Myt 1:....att en 100-årig konflikt...skulle kunna lösas på ett par veckor utan att man diskuterat kärnfrågorna – territoriet, flyktingarna eller Jerusalems framtid..... Myt 2: Israels erbjudande tillmötesgick de flesta av palestiniernas legitima krav....För att bosättarna skulle kunna bo kvar, skulle Israel annektera 9 procent av Västbanken... I Jerusalem...skulle Israel ha full kontroll över Haram Al Sharif ..och arabiska kvarter i Östra Jerusalem... Om flyktingarnas framtid...talade man endast i vaga ordalag... Myt 3: Palestinierna gjorde inga eftergifter...De accepterade israelisk kontroll över judiska kvarter i Östra Jerusalem... medgav att... flyktingarnas rättigheter skulle ta hänsyn till Israels demografiska och säkerhetsintressen."

Malley menar också att Baraks "erbjudande" inte ska bedömas utifrån hur långt han sträckt sig från sin utgångspunkt – utan "hur nära han kommit en rättvis lösning". Robert Malleys avslöjande kom ett år efter Camp David och ett halvår efter de sista kontakterna mellan Barak, Clinton och Arafat. Det intressanta är inte vad han skriver utan den uteblivna reaktionen från världens ledarsidor. Var finns ursäktarna på ledarplats? Detta mina herrar på ledarsidorna är rasism och inget annat. En positiv särbehandling av israeliska judar och en negativ särbehandling av palestinska araber.¹

Netanyahu erövrar historien

Många känner till det uttryck som Golda Meir fällde 1968 "Det finns inga palestinier – de har aldrig existerat". Myten om "ett land utan folk till ett folk utan land" har varit en grundbult i staten Israels tillblivelse. Nyligen gjorde Benjamin Netanyahu

ett försök att utmana Ariel Sharon som högerpartiets ledare genom att damma av dessa sedan länge avslöjade myter. Netanyahu hävdade att de flesta palestinier som är bosatta mellan Jordanfloden och Medelhavet härstammar från invandrade arbetare som drogs till landet i början av 1900-talet av judiska pionjärer som "fick öknen att blomma". Fram till början av det judiska återvändandet "bodde inte en levande själ här" menar Netanyahu. Netanyahu fick snabbt på pälsen av en av sina egna uppbackare historikern Yehoshua Porat vid Hebreiska universitet: "Man behöver inte vara expert för att förstå att det mesta av den palestinska befolkningens tillväxt kommer av naturliga födelsetal. Det räcker med att titta på den arabiska befolkningen i Israel, som har vuxit femfaldigt sedan grundandet av staten, från 150.000 till 800.000...". Om teorin "att få öknen att blomma" säger Porat: "De judiska bosättningarna krävde donationer från Rotschild...". För övrigt "Visade folkräkningen 1922 att det fanns över 600.000 palestinska invånare i landet" tillägger Porat.²

Denna polemik är faktamässigt ointressant – det är länge sedan denna teori vederlades. Däremot är det mycket intressant att se vilka oerhört mörka krafter som styr det israeliska ledarskiktets tankar idag. Ännu mer oroväckande är att Sharon har ett oerhört starkt stöd med opinionssiffror runt 70 procent.

Tankar hos en kritisk israel (Uri Avnery)

Alla israeler har inte blivit reaktionära, revisionistiska sionister. Uri Avnery håller stilen. "Hela den israeliska allmänheten verkar ha förvandlats till en flock papegojor" skriver han. Efter att ha konstaterat att folk i allmänhet tror på de myter som Malley avslöjade (se ovan) frågar han sig "Hur kan det ske?" Han resonerar som så: Det är speciellt konstigt eftersom budskapet är så pessimistiskt som det kan bli. Det finns ingen möjlighet till fred och det har aldrig funnits någon. Kriget varar för evigt. Osloavtalet

skapade en chock i Israel. Vid under-tecknandet firade palestinierna i östra Jerusalem och var nära att kyssa den israeliska gränspoliserna. Men i västra Jerusalem fanns en underlig, tvekande, tankfull stämning. Sedan dess har Israel fämnats av ett smärtsamt syndrom, kallat "kognitiv dissonans". Alla uppvisar fasta mönster som ger dem en känsla av säkerhet. Sionismen antogs skapa en "ny jude". Sedan kom Oslo och en ny verklighet träffade oss. Araberna vill ha fred. Ömsesidig respekt fanns bakom hörnet och det skapade oro. Plötsligt satte en kraftig motreaktion in. Barak dödade Osloavtalet och avslöjade den arabiska komplotten. Han bevisade att det inte fanns någon fredspartner. Araberna vill förgöra oss. Tack gode Gud, allt återgick till det gamla. Vilken lättnad!

Av detta kan vi förstå att Oslo-processen trots goda avsikter var för tidigt ute. Israelerna är inte mogna för fred – de förstår inte att fred måste betyda villkorslöst slut på ockupationen. Avnery påvisar för oss Israels andra Janusansikte – arbetarpartiets ledarskikt. De som talar väl om palestinier, så länge de "lyder". De som frotterar sig med omvärlden och hyllas på ledarsidorna av liberala skribenter. Den falska attityd som skenbart verkar för verklig, rättvis fred, men som i realiteten bygger bosättningar, beskjuvar palestinska städer, raserar palestinska hus och fortsätter den illegala ockupationen. Det föreligger ingen skillnad mellan den realpolitik som Barak förde hösten 2000 med raketattacker mot Ramallah och Gaza och Sharons aktiviteter i Jenin och Beit Jala. De som trodde på Osloavtalet blev lurade av Israels politiska ledarskikt oavsett om det heter Labor eller Likud.

En hel värld (av ledarsidor) spelade med i falskspelet och hävdade att Barak var en "fredsängel". Vad så många hävdade var ett generöst israeliskt erbjudande var vare sig generöst, israeliskt eller ens ett erbjudande.³

*Husdemolering i Beit Hanina östra Jerusalem, augusti 2001.
FOTO: Yvonne Fredriksson*

Kritiska palestinska tankar (Edward Said)

Edward Said den berömde palestinske författaren har alltid varit mot Osloavtalet. Hans kritik mot det palestinska ledarskapet fortsätter (se artikel sid 4), men han är också kritisk mot andra palestinska motståndformer som självmordsattacker. På sistone har han utvecklat sin kritik.

Inga palestinska politiska ledare förde ut sin version av som hände i Camp David och under de efterföljande förhandlingarna. Israel fick fritt spelrum att sprida sin lögnaktiga version över hela världen. Självt försökte Said påverka Arafats medarbetare och visa hur Israel utnyttjade den palestinska tystnaden. Svaret blev att Arafat var opåverkbar, vägrade att tala till sitt folk, israeler eller världen. I första hand klandrar Said ledarskapet och de intellektuella för underlåtenheten att tydligt ge röst åt det palestinska folkliga upproret. Konsekvensen blev att Israel lyckades få omvärlden att glömma den våldsamma ockupationen och den etniska rensningen av palestinier. "Vi har gjort saken värre för oss själva genom att tillåta den otillräcklige Arafat att säga vad han ville i frågan om våld. Varje dokument om mänskliga rättigheter tillåter människor att motsätta sig militär ockupation, förstörelse av hus

och egendom, och expropriation av mark för bosättningar."

Arafat och hans rådgivare tycks inte förstått detta när de blint följer Israels ensidiga syn på våld och terror menar Said och fortsätter "de har i grunden givit upp sin rätt att göra motstånd." Allt som Israel gjorde var att "ge svar på tal". Allt palestinerna gjorde betraktades som "våld och terror".

En annan effekt av den palestinska passiviteten är att det israeliska freds lägret inaktiverades. Hur ofta har någon sagt till dem att deras roll är trycka på sin regering för att få slut på ockupationen, frågar sig Said. Uppgiften för Arafat och det palestinska ledarskapet är: "Att inta och oförtröttligt försvara en hög moralisk nivå; att tala sanning och påminna världen om den fullständiga historiska bilden; att hålla fast vid den lagliga rätten att göra motstånd och få upprättelse; att mobilisera folk överallt.; att inte förlita sig på vare sig media eller israelerna utan endast på sig själva när det gäller att tala sanning. Detta är vad palestinska ledare glömde först i Oslo och sedan vid Camp David. Så långt Edward Said.

Det palestinska ledarskapet (Nabil Shaath)

Som ett svar på Edward Said kritik kan man uppfatta Nabil Shaaths inlägg 9 au-

Bosättarna i Hebron vaktas av israeliska armén. FOTO: Yvonne Fredriksson

gusti.⁴ Han beskriver situationen korrekt; Israel belägrar det palestinska folket. Kriget förs med tillstånd från Vita Huset och USA betalar den israeliska krigsinsatsen. Mitchellrapportens råd följs inte och USA:s utrikesminister Colin Powell insisterar på att palestinerna ensamma ska stå för en vapenvila. Europeerna (EU) har krävt internationella observatörer men misslyckats. För Nabil Shaath (och Arafat) återstår endast "våra arabiska bröder".

En vädjan riktas till de arabiska ledarna; "sammankoppla USA:s ekonomiska intressen i arabvärlden med våra intressen i Palestina" (bojkott?). Relationerna med USA ska ändras så att den amerikanska politiken kan påverkas i riktning mot en verklig, rättvis och fullständig fred. "Vi kommer inte att ge upp och vi kommer aldrig att ge upp våra rättigheter som garanterades under fredsprocessen och dess överenskommelser."

Det sistnämnda bekräftar väl kärnan i Edward Saids kritik. Israel gör som dom vill och med amerikanskt stöd såväl politiskt och ekonomiskt som militärt. Det ser faktiskt ut som om det är endast det palestinska ledarskapet som håller fast vid Osloavtalet och dess därpå följande överenskommelser.

Orient House

Efter självmordsattacken mot en pizzeria i västra Jerusalem ockuperade Israel

par Israel en diplomatisk återvändsgata, eftersom man inte i några andra sammanhang backat efter liknande manövrer. Yassir Arafat kan heller inte sälja en "fred" med ett sådant innehåll till sitt folk. Orient House-ockupationen kan därför betraktas som Osloöverenskommelsens begravningsplats.⁵

Vad händer sedan? Israel har lämnat vissa kvarter i Östra Jerusalem att i praktiken styras av palestinier. Detta kan komma att ändras om Israel går vidare och skapar ett enat Jerusalem under judiskt styre. Hittills har Israels handelsministerium och trafikpolisen inte funnits i östra Jerusalem. Likaså har hälso- och sjukvård, sophämtning och infrastruktur överlåtits på palestinska organisationer. Om ockupationen av Orient House är början till att Israel övertar ansvaret för "sina arabiska invånare" är situationen mycket allvarlig för palestinerna. Detta skulle kunna avgöra "slaget om Jerusalem".⁶

Sveriges ståndpunkt

Väldigt lite har hörts från regeringskansliet trots den hela tiden upptrappade konflikten i Palestina. En genomläsning av pressmeddelanden från regeringskansliet under de senaste månaderna visar en passiv svensk regering. Göran Persson envisas med att endast fördöma palestinska självmordsbombares aktiviteter medan de israeliska övergreppen förtigs.

Först sedan även USA fördömt ockupationen av Beit Jala 28 augusti uttalar Göran Persson kritik mot Israel.

Mest intressant har ändå varit den senaste tidens interna socialdemokratiska gräl mellan Sten Andersson och Göran Persson. Först efter flera veckors förhandling blev det politiska innehållet i Sten Anderssons brev till partistyrelsen allmänt känt. Den officiella (s)-linjen tycks nu vara att den svenska linjen ligger fast och att man i grunden inte är oense. De flesta har emellertid lätt kunnat se att det Göran Persson gör är att förtiga Israels brott mot internationella konventioner och aldrig yppa ett ord om stöd för palestiniernas sak. Han har också flera gånger sagt att han ändrat tillbaka till den Israelvänliga politik som Tage Erlander en gång förde.

Samtidigt går statssekreterare Gun-Britt Andersson, på plats i Palestina, ut och beskriver palestiniernas svåra situation och kritiserar skarpt Israels husdemoleringar. Sverige har också under sommaren bidragit med 8 miljoner SEK extra till UNRWA, som hamnat i ekonomiska trångmål på grund av de snabbt ökande palestinska behoven. Dessutom har man meddelat en ny landstrategi 26 juli för Gaza och Västbanken; "stödja framväxten av en demokratisk palestinsk rättsstat, politiskt självständig och ekonomiskt bärkraftig". Biståndet ska var på 140 miljoner per år utöver 160 miljoner till UNRWA.

Göran Persson stöder uttalat Israel, som knappast får kritiseras. Andra svenska företrädare lyfter fram palestiniernas svåra situation och fördömer israeliska övergrepp. Men var står Sveriges regering? Vi palestinaaktivister längtar tillbaka till den tid när solidariteten med de förtryckta och ockuperade vägledde Sveriges uttalanden och handlande.

1 Fictions About the Failure at Camp David, Robert Malley, New York Times, 8 juli 2001.

2 Tanks in distance, Akiva Eldar, Haaretz, 21 juli 2001.

3 Camp David: a tragedy of errors, Rob Malley och Hussein Aga, New York Review of Books, 22 juli 2001.

4 Pleading the Arab cause, Nabil Shaath, Arabic Media Internet Network, 15 augusti 2001.

5 The Graveyard of Oslo, Akiva Eldar, Haaretz, 13 augusti 2001.

6 Liberating Jerusalem again – but do it right, Nadav Shragi, Haaretz, 13 augusti 2001.

Femton nya bosättningar sedan valet

Flygfoton som tagits av Peace Now visar att åtminstone 15 nya bosättningar har etablerats på Västbanken sedan premiärministervalet i februari 2001.

Alla nya bosättningar är lokaliserade åtminstone 200 meter från tidigare bosättningar med många på ett avstånd av 700 meter eller mer och några till och med 2 km eller mer från en existerande bosättning.

Utöver dessa bosättningar har militära eller halvmilitära bosättningar byggts upp. Neve Erez och Mizpe Keramin byggdes under Netanyahu men monterades ner under Barak, de har nu återuppbyggts.

De politiska slutsatserna blir:

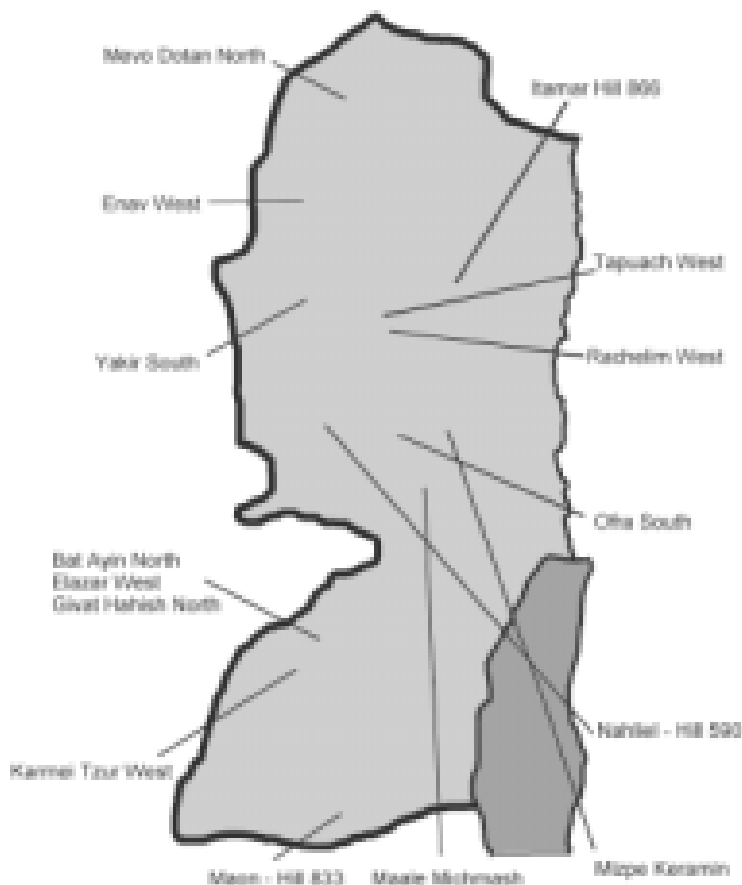
- Sharon-Peresregeringen har redan brutit mot sina löften i regeringsdeklarationen "att inte bygga nya bosättningar"
- Utrikesminister Shimon Peres missleder både den israeliska allmänheten och världen när han talar om "naturlig tillväxt" och lovar "ingen territoriell expansion"

Professor Amiram Goldblum, som leder Peace Nows Settlement Watch Team säger "Byggandet av bosättningar har alltid varit en provokativ handling...Det finns tusentals bostäder i bosättningarna som nu står tomma..."

Under Netanyahus period byggdes 42 nya bosättningar av vilka färre än 10 monterades ner under Baraks tid som premiärminister. Antalet ockupanter som har flyttat in i befintliga bosättningar ökade kraftigt under Barak och 2.830 nya bostäder byggdes under hans ämbetsperiod. Antalet bosättare på Västbanken överstiger idag 200.000.

Håkan Brunnström

Källa: Peace Now – www.peacenow.org.il/English.asp.

15 nya bosättningar på Västbanken sedan februari 2001.

KARTA: Håkan Brunnström.

Källa: www.peacenow.org.il/English.asp.

Dagens Nyheter "konstruktiva" fredsförslag

I sin ledare 2 september skriver DN under rubriken "Mörkret före gryningen" om Sharons svåra balansgång att kunna slå hårt mot terrorn utan att förlora politiskt stöd. DN tycker att "Taktiken att söka upp och döda terroristledare må vara begriplig...". Å andra sidan har ledarskribenten noterat den egna korrespondenten Nathan Sachars beskrivning av den alltmer trängda gruppen av icke-religiösa, liberala, demokratiska och fredsvänliga israeler. Dessa lämnar i ökande grad Israel och ser sig om efter en framtid någon annanstans.

Hur ska nu detta problem lösas? "Tanken på en ensidig separation har därför börjat luftats" skriver DN och beskriver hur Israel helt enkelt skulle dra sig tillbaka från Västbanken och Gaza och bygga en mur runt landet (vilket land, vilka gränser?). Från New York Times hämtar DN sedan idén att "Israel bör be Nato ockupera Västbanken och Gaza och skapa en Natoled stat..." (sic!). Detta betraktar man som "...en ny och konstruktiv tanke".

Håkan Brunnström

Källa: DN:s ledare 2 september 2001.

1 juli 2001

Att slipa kniven

Av Edward Said
Översättning: Ken Schubert

Nu när Ariel Sharon avslutat besöket i USA blir stämningen i Mellanöstern alltmer ödesmättad. Alla som har ett tillräckligt tydligt minne av upptakten till Israels invasion i Libanon 1982 märker säkert likheterna.

Samma israeliske krigsförbrytare (som också borde gå Milosevics öde till mötes i Haag) träffade den dåvarande utrikesministern Alexander Haig och fick enligt egen utsago USA:s klartecken. Kort därefter inleddes invasionen. Mycket riktigt var det nu dags för en repris med den oerfarne Colin Powell och den intellektuellt obegåvade George W Bush i huvudrollerna. Efter knappt en månad har dessa båda herrar tagit till sig den israeliska lögnen att våldet är huvudproblemet. Underförstått är ju att våldet är det som palestinerna ägnar sig åt medan Israel visar all önskbär återhållsamhet. Nu blir det rumsrent för premiärministern att gå in i de av palestinerna styrda områdena och göra gällande att han handlar behärskat och med USA:s goda minne för att ta till vara den israeliska säkerheten. Visserligen kan det hända att Colin Powells resa till Palestina och hans antydning om att en internationell styrka kan övervaka vapenvilan gör saker och ting lite besvärligare. Ariel Sharons grundsyn bäddar dock inte för mycket annat än invasion och förstörelse.

Renodlade lögner

Med tanke på att den västerländska allmänheten är så dåligt underrättad om vad som sker i Mellanöstern har det blivit så att israeliska politiker slipper undan med vad som helst, inte minst renodlade lögner. Detta sorgliga förhållande bekräftades åter igen i förra veckan när ministern Nabil Shaath från den palestinska myndigheten (PA) och Knessets talman Avraham Burg träffades offentligt i USA. Av oförklarliga skäl har varken PA eller

dess företrädare minsta hum om vad som håller på att hända. Avraham Burg kom med det ena påhittet efter det andra. För det första bekyndades han som "fredsvän" att det inte finns något riktigt palestinskt fredsläger. För det andra "ansträngde" han sig till det yttersta för att behålla sitt lugn när palestinska terrorister med PA:s uppmuntran hotade att

"Med tanke på att den västerländska allmänheten är så dåligt underrättad om vad som sker i Mellanöstern har det blivit så att israeliska politiker slipper undan med vad som helst, inte minst renodlade lögner."

"brutalt döda" hans dotter. För det tredje förklarade han att den enda skillnaden mellan honom och Nabil Shaath är att han kan påverka Ariel Sharon att agera återhållsamt medan Arafat inte lyssnar på någon. Och så vidare. I enlighet med den klassiska propagandataktiken att man höjer en lögnns sanningsvärde genom att upprepa den tillräckligt många gånger påstod Avraham Burg att israelerna fallit offer för palestinernas oersonlighet, att de tränar efter fred och att de väntar på att palestinerna ska komma i kapp deras välvilja och tålmodiga besinning.

Mitchellrapporten

Mot detta sammelsurium av konstruktioner hade inte Nabil Shaath mycket att komma med. Han sade i och för sig lite vemodigt ifrån att även palestinerna vill ha fred och att de stöder Mitchellrapporten (som om denna löjligen utredning blivit någon slags helig skrift). Har de palestinska företrädarna redan glömt

FOTO: Anne Sörman

bort att knappt hälften av kommittémedlemmarna tillhörde senatorerna som får högst betalt av den israeliska lobbyen? Slutligen försäkrade Nabil Shaath om att palestinerna gör allt för att behärska sig och att de längtar tillbaka till Osloavtalet. Sällan har jag upplevt en sådan uppvisning i israelisk lögnaktighet tillsammans med ett sådant svansande från palestinernas sida. Samtidigt som miljontals palestinier drabbas av den mest oerhörda kollektivbestraffning.

Undviker att ta upp ockupationen

När en som Nabil Shaath får ett överdligt tillfälle att bemöta en brottsling som Avraham Burg ska han minsann inte låta bli att påminna honom om att Israel gör sig skyldigt till fruktansvärda krigsförbrytelser. Miljontals människor kan varken resa, äta eller få vård. På några få månader har israelerna hunnit döda 500 palestinier, demolera 2 000 bostäder, hugga ned 50 000 träd, och beslagt tusentals hektar mark. Under tiden fortsätter de att bygga bosättningar. Allt detta medan "fredsprocessen" går sin gilla gång. Till och med den för övrigt vältalige och klarögde Ghassan Khatib har smittats av viruset som gör att man i all oändlighet tjatrar om våld och Mitchellrapporten och undviker att ta upp ockupationen. Kan inte de palestinska företrädarna hålla sig till det lidande som palestinerna är med om från dag till dag samt prata som vanliga människor i stället för undermåliga plagiat av Henry Kissinger och Yitzhak Rabin (som tydligen blivit deras nya förebilder). Vad är för fel med oss att vi inte kan tala klarspråk om det centrala i vår tillvaro: att vi i drygt 53 år varit förtryckta med hjälp av avspärrningar, belägringar, bombanfall, och robot- och stridshelikopterangrepp. För att nu inte nämna att flyktingarna inte

fått ett öre i ersättning eller ens det minsta hopp om återvändo av den stat som jagat bort dem till att börja med.

Klamrar sig fast vid Osloavtalet

Det som allra mest förbluffar mig är dock att den officiella palestinska världsskådningen klamrar sig fast vid Osloavtalet och, trots åtta långa år då det regnat tätt med svek och bedrägeri, inte förmår inse vilken katastrof det har varit. Det är precis som om fången skulle fråga bödeln om inte han kan tänka sig slipa bilan lite till innan han sätter i gång igen.

"Kan inte de palestinska företrädarna hålla sig till det lidande som palestinerna är med om från dag till dag?"

Det innebär naturligtvis inte att palestinerna inte ska hänga med i det politiska spelet och svara rakt på frågor om överenskommelser, vapenvilor osv. Det sorgliga är dock att våra företrädare verkar ha glidit så långt bort från de ohyggligheter som dagligen drabbar palestinerna att de inte längre ens kommer på tal.

Jag vill då poängtera för dem att svaret på varje fråga – oavsett omständigheterna och oavsett om det är en tidning, radiostation eller tv-kanal som ställt den – måste inledas med några grundläggande fakta om den ockupation som nu pågått i 34 år. Den är orsaken till våldet, såret som ger upphov till varje avgörande problem och anledningen till att Israel ald-

rig kan få någon riktig fred.

Så länge Palestina ockuperas av Israel kan det aldrig bli fred

Hela vårt politiska ställningstagande måste rikta sig mot att få ett slut på ockupationen och det måste stå över alla andra aspekter. För man en fråga om t ex Mitchellrapporten eller Colin Powells resa ska man i alla händelser börja med "så länge Palestina ockuperas av Israel kan det aldrig bli fred. Ockupation med stöd av stridsvagnar, soldater, spärrar och bosättningar är våld, och ett mycket allvarligare sådant än någonting som palestinerna eventuellt tagit sig till för att göra motstånd". Något åt det hållet. Dessa aktningvärda palestinier måste ha i åtanke att 99 procent av tidningsläsarna och tv-tittarna (inklusive araber) runt om i världen helt enkelt glömt bort – om de någon gång visste – att Israel hållit i gång en olaglig ockupation under alla dessa år. Det är upp till oss att påminna dem om och om igen. Uppgiften i sig är inte särskilt svår, men den är absolut nödvändig. Tvingas man jämt upprepa sig skulle det inte vara nyttigare att tala om det fundamentala som gått de allra flesta människor förbi än att efterapa israelerna och amerikanerna med ovidkommande och sentimentala kommentarer om fred och våld? Har vi fortfarande förmågan att lära oss av allt som hänt eller är vi fördömda att ständigt göra om våra misstag?

Palestinier i Gaza tvingas bo i tält sedan israeliska soldater förstört deras hus av "säkerhetsskäl". FOTO: Henrik Pelling

Intifadarapport

Mer på sidan 11.

Palestinska mänskliga och materiella förluster vållade av Israel under det palestinska upproret 28 september 2000 - 6 augusti 2001

Palestinier dödade av israeliska säkerhetsstyrkor eller bosättare

Totalt 599

Avrättningar 30

(krigsförbrytelse enligt Haagkonventionen år 1907)

Barn under 18 år 153

Palestinier skadade av israeliska säkerhetsstyrkor eller bosättare

Totalt ca 16.000

Barn under 18 år 6.000

Israeliska attacker mot sjukvårdspersonal och sjukhus

Ambulansförare och läkare som dödade 4

Ambulansförare och läkare som skadats > 160

Ambulanser som skadats 135

Vid ett flertal tillfällen har sjukhus beskjutits i Beit Jala, Betlehem, Hebron och Jerusalem. Vid dessa tillfällen har patienter skadats och elektrisk utrustning slagits ut.

Journalister som skotts-kadats eller blivit slagna av israeliska soldater eller bosättare > 72

Palestinier som fångslats av

israeliska myndigheter under upproret **Totalt** 2.576

Palestinier inne i staten Israel (de flesta är nu frisläppta) 1.189

Palestinier från Västbanken, Gaza och Östra Jerusalem 1.387

Barn under 18 år 50 %

Hus raserade genom israeliska

militära attacker **Totalt** 559

Västbanken samt

Östra Jerusalem 333

Gaza 226

Antal hus som utsatts

för beskjutning 3.669

Mer på sidan 11.

27 juli 2001

Ariel Sharon vill döda varje fredsmöjlighet

Av Mustafa Barghouthi
Översättning Ken Schubert

Den israeliske premiärministern Ariel Sharon har för George Bush lagt fram ett utkast till en framtida överenskommelse. Premiärministern hävdar att planen både är realistisk och ett viktigt steg mot en slutgiltig uppgörelse mellan Israel och palestinierna.

Det är nog lite för tidigt att jubla över ett välbehövligt genombrott. Jag ska här redovisa kort för Ariel Sharons "realistiska" förslag. Den karta han presenterar skulle enligt honom bana väg för en palestinsk stat – med vissa förbehåll. Dels fortsätter Israel att styra i de strategiskt viktiga områdena, dvs Jordandalen och en buffertzonen (på mark som beslagtogs från Västbanken) längs Green Line. Dels skulle Israel bestämma över vägarna som genomkorsar Västbanken mellan dessa två gränser. Planen låter klokt nog bli att ta upp de olagliga bosättningarnas vara eller ickevara. Självfallet stannar dessutom Jerusalem kvar i Israels händer. Ariel Sharon envisas för övrigt med att Israel ska ta hand om vattenreserverna på Västbanken. Till slut förbehåller han sig rätten att vidta varje tänkbar åtgärd för att försvara Israels säkerhet. Så säger han i förbigående att hela det judiska folket ska bo i Israel till år 2020.

Det är så man baxnar! Det "realistiska" förslaget innehåller ingenting annat än samma gamla israeliska krav. När ska Israel inse att kolonialismens tid är förbi? Den nya planen kullkastar helt palestiniernas fredsförhoppningar.

Själva anspråket på att Israel ska reglera alla gränser omöjliggör hela uppslaget. En oberoende stat kan aldrig släppa ifrån sig kontrollen över de egna gränserna. Den palestinska staten omyndigförklarar alltså i samma veva som den grundas, då Israel skulle hålla igång ockupationen med hjälp av sina gränsbefogenheter.

Mustafa Barghouti leder UPMRC, som bl. a. bedriver primärhälsovård.
FOTO: Håkan Brunström

Att premiärministern inte tänker montera ned bosättningarna är ytterligare ett bevis på att han i tankarna står över folk-rätten. Enligt första paragrafen i Säkerhetsrådets Resolution 446 äger bosättningarna i de ockuperade områdena "ingen juridisk giltighet samt utgör ett allvarligt hinder för en omfattande, rättvis och varaktig fred i Mellanöstern".

"När ska Israel inse att kolonialismens tid är förbi?"

Dessutom visar ockupationens verkliga förhållanden att bosättningarna bäddar för evig strid. Anledningen är lätt att förstå – bosättningarnas överlevnad förutsätter förbifartsleder som både binder ihop dem med varandra och övriga Israel. Bosättningarna kräver även den israeliska arméns fortsatta närvaro med möjligheten att strypa varje ansats till en tänkt palestinsk stat. I stället för att upprätta verkningfulla gränser mellan Israel och en verklig palestinsk stat vill alltså Ariel Sharon behålla ett system där man drar gränslinjer kring de enstaka samhällena. Eftersom Israel kontrollerar motorvägnätet som skiljer dessa samhäll-

len åt skulle palestiniernas rörelsefrihet ständigt begränsas av israeliska bestämmelser. Under de nio senaste månaderna har det varit just detta stryptag på den interna infrastrukturen som gjort att Israel kunnat dela upp de ockuperade områdena i 67 olika block. Det innebär i praktiken att premiärministerns plan genom vägnätet skulle stadfästa en 3 000 kilometer lång gräns i stället för gränsen på 200 kilometer som sträcker sig mellan Västbanken och Israel.

Ariel Sharon har alltså lappat ihop ännu ett konstgjort förslag till en illusorisk och ihålig palestinsk stat som helt bortser från den avgörande bosättningsfrågan. Vad har han i så fall i åtanke? Att det rör sig om en tvåstatslösning kan man utan vidare lämna därhän, då han från första början betecknar den palestinska staten endast som symbolisk. Premiärministern vill helt enkelt förmå palestinierna att teckna ett avtal som en gång till skulle vara dödfött. Kravet att förhandlingarna ska pågå under en obestämd tid och inom en provisorisk ram syftar på att skjuta upp en slutgiltig uppgörelse tills dess att Israel fullbordat annekteringen av de ockuperade områdena.

Ett sådant tillvägagångssätt tyder på att Ariel Sharon helt ställt in sig på att förstöra varje fredsmöjlighet. Hur kan man förvänta sig att fred ska nås med hjälp av en överenskommelse som bygger på fortsatt kolonisering? Avsikten med den "nya" planen är att tränga in palestinierna i ett hörn där de ska gå med på att permanent befästa nuläget. Förutom de internationella gränserna har Israel nu gripit tag på varje gräns kring de enstaka palestinska byarna och samhällena. Genom bosättningarna i Gazaremsan och Västbanken har Israel kunnat stycka upp de ockuperade områdena i bantustans.

Än så länge försöker i alla fall palestinierna stå emot detta kolonialistiska tilltag. Godkänner de den karta som Ariel Sharon föreslår skulle de däremot cementera samma apartheidssystem som de redan utsatts för. Premiärministern har genom sitt utspel dödat alla förhoppningar om fred i Mellanöstern. Han orkar tydligen inte inse att fred och kolonisering aldrig kan förenas.

Klipp med kommentarer från israelisk press

av Frank Fredriksson

Att det finns en gräns, ger israeliska generaler huvudvärk

Den 28 juli 2001 rapporterar SvD att organisationerna Yesh Gvul (Det finns en gräns) och Ny profil får allt mer att göra i Israel.

Allt fler värnpliktiga i Israel vägrar göra sin militärtjänst på ockuperad mark. Yesh Gvul och Ny Profil ger råd och hjälp till unga män och deras mödrar som ringer ned organisationerna för att få veta hur de skall undvika att göra militärtjänst på Västbanken och Gaza.

"Allt fler soldater har drabbats av samvetskval. De ser bosättarna som förbrytare eftersom de riskerar både sina egna liv och soldaternas. De vill inte dö för en sak som de inte kan stå för" förklarar Real Mazali från Ny Profil.

Ett exempel på dessa soldater med samvetskval är Noam Kuzar. Han anmälde sig till frivillig militärtjänst, men gjorde samtidigt klart att han inte ville bli placerad på de ockuperade områdena. Trots det var det precis där han hamnade efter bara ett par månader. Vål där vägrade han delta i ockupationen av ideologiska skäl.

Sitt agerande förklarar han med att han inte vill bidra till att upprätthålla den israeliska ockupationen på Västbanken och Gazaremsan.

" – Jag vill gärna tjäna mitt land, och jag anmälde mig frivilligt till militärtjänsten. Men jag vill inte ut och skydda bosättare i de ockuperade områdena. De har helt enkelt ingen rätt att vara på Västbanken och Gazaremsan. Arméns närvaro gagnar inte Israel – tvärtom." Säger han och fortsätter.

" – Jag kunde inte se mig själv med kpist framför en bosättning. Tänk om jag skulle hamna i den situationen att jag skulle skjuta en palestinier. Det är ju hans land så det är klart att han är arg på bosättarna."

Låt Noam Kuzar bli en soldat i Israel. En försvarare av –67 års gränser istället för en kriminell ockupant. Vi som

stödjer folkrätten ger vårt stöd och uppmuntran till Noam och hans modiga kollegor.

Den "liberala" ockupationen

Att vi bör ta av oss hatten för de israeliska soldater som inte vill vara en del av ockupationen står helt klart efter att ha tagit del av Amos Harels artikel i HA'ARETZ den 23 juli.

Soldaternas systematiska förnedring av palestinier på de ockuperade områdena är så grova att t.o.m. IDF (Israel Defense Forces) har reagerat.

Här en liten lista över de vanligaste sätten att förnedra de ockuperade palestinierna:

- Palestinierna beordras att sitta i sin bil med fönstren upprullade och utan luftkonditionering under den varmaste tiden på dagen. Bilnycklarna konfiskeras. Detta straff används mot de palestinier som är fräcka nog att fråga soldaterna mer än en gång om när de kan få lämna vägsparren.
- Soldaterna kräver "tull" i form av cigaretter eller andra saker, för att låta palestinierna passera vägsparrarna.
- Att vid vägsparrarna slå palestinier är heller inte ovanligt.
- Att punktera däcken och konfiskera nyckeln till bilen för förare som vill ta sig förbi vägsparren för att ta sig mellan två byar.

En officer i IDF säger att det som kommit fram är bara toppen av et isberg. Orsaken till soldaternas förnedring av palestinierna förklarar officeren så här:

"- Det är en direkt följd av den fortsatta kontrollen över palestinierna."

När klimatet försämrats mellan ockupanterna och palestinierna, p.g.a. sårade israeliska soldater etc. "ökar motivationen hos soldaterna att skada palestinierna."

När de ockuperade gör motstånd mot ockupationsmakten ökar soldaternas trycket. Mer våld och mer förnedring.

Slutsatsen måste bli att Israel fung-

Intifada rapport

Mer på sidan 9.

Palestinska mänskliga och materiella förluster vållade av Israel under det palestinska upproret 28 september 2000 - 6 augusti 2001.

Olivträd som dragits upp på palestinsk mark 26.570

Förstörd palestinsk jordbruksmark 3.669.000 m²

Sedan 1967 har Israel konfiskerat ca 750.000 tunnland från de 1.5 miljoner tunnland som Västbanken och Gaza omfattar.

Sedan 1967 har ca 200.000 träd dragits upp av de israeliska myndigheterna.

Sedan 1967 har mer än 7.000 hem jämnats med marken.

Skolor som stängts p.g.a. israelisk belägring 174

Studenter som blivit hindrade att komma till skolan 90.000

Antal skolor som utsatts för beskjutning 30

Inverkan på den palestinska ekonomin p.g.a israelisk belägring

Arbetslösa 257.000

Arbetslöshet ca 57 %

Lever under fattigdomsstrecket (tjänar < än 2 USD/dag) 53%

Mer på sidan 9.

Källor:

MIFTAH - www.miftah.org

Hdip - www.hdip.org

erar som alla andra ockupationsmakter. Den "liberala ockupationen" som en känd svensk f.d. politiker talade om, finns inte. Den gängse förklaringen hos israelvännerna i Sverige torde vara att palestinierna får skylla sig själv; de gör ju motstånd!

Vi andra ser hur ockupationsmakten visar världen sitt rätta ansikte; en grym och folkrättsligt illegal ockupation.

Förnedrande för både israeler och palestinier.

En krigsförbrytare planerar framtiden

För tre år sedan lär Ariel Sharon ha stått på en kulle tillsammans med någon och rullat ut en karta och placerat den på ett staffli, rapporterar Judy Dempsey Financial Times (FT) 26 januari i år.

Sharon pekade mot en kontroversiell bosättning som klamrar sig fast likt ett fort på toppen av en höjd på Västbanken. "Titta där," sade han, till ministern för infrastruktur i Benjamin Netanyahu's högerregering. "Det är mycket vackra bosättningar."

Sedan pekade Sharon på kartan och förklarade sin vision om det framtida Israels säkerhet. De flesta bosättningar skall vara kvar. Israels gräns före 1967 skall flyttas 10 km in på Västbanken. Det skall också vara en 20 km bred buffertzonen mellan Jordanien och den framtida pa-

lestinska staten. Palestinierna skall leva mellan dessa båda zoner bland bosättarna.

Det måste vara det som Göran Persson menar med en "balanserad syn".

Storbritannien ogillar Israels mördande.

Ben Bradshaw citeras i Financial Times (FT) den 1 augusti i år när han säger: "Storbritannien kan inte acceptera israelernas mord på militanta palestinier. Vi och våra kolleger i EU har upprepade gånger förklarat att sådana mord är fel och illegala enligt internationell lag."

Det vore bra om Storbritannien och EU kunde visa att de menar allvar. Att de gör något åt det istället för att bara prata. Det finns ju en krigsförbrytartribunal i Haag.

Obehagliga historiska paralleller

Trots engelsmännens och EU's ogillande fortsätter ockupationsmaktens uppfinningsrikedom att skörda nya framgångar i Israel.

I Svenska Dagbladet 26 augusti skriver Cordelia Edvardson om Israels biträdande polisminister, Gidion Ezra. Denne polisminister har i en TV – intervju förklarat hur Israel skall bekämpa palestinsk terrorism. Han har två förslag.

Det första innebär att det som är kvar efter personen som sprängt sig själv i luf-

ten tillsammans med ett antal israeler skall begravas i skinnet av en gris fyllt med grisblod.

Det andra förslaget innebär att den politik som hittills bedrivits; att riva självbombarens familjs hus bör utvecklas. Det har man hållit på med i tjugo år. Det avskräcker tydligen inte tillräckligt. De ockuperade fortsätter att sätta sig till motvärn. Då måste man tydligen öka trycket.

Gidion Ezra inser att ockupationsmakten måste sätta sig i respekt och föreslår att självbombarens närmsta släkt skall dödas.

– Du måste förstå, säger han, vi betalar ett högt pris i våra barn, gamla och bebisar... självmordsbombaren bör veta att hans familj kommer att utplånas...

Det värsta är inte att dessa krigsförbrytelser och brott mot mänskligheten föreslås utav Ezra, det värsta är tystnaden i Israel kring förslaget.

Är jordmänen sådan idag i Israel att uppenbara krigsförbrytelser som också för tankarna drygt 50 år tillbaka i tiden går att föreslå och få reagera? Frågar sig Cordelia Edvardson oroligt.

Vad detta kan betyda och betyder för palestinerna vet vi. Palestinierna har all anledning att känna oro inför framtiden.

Sparta har talat!

Demonstration mot den israeliska ockupationen genomförd av italienska demonstranter, augusti 2001. FOTO: Yvonne Fredriksson.

Sten Andersson har rätt

”Israels övergrepp framställs som ”repressalier”, en sorts självförsvar. Som om det är palestinierna som har börjat. Är det så Göran Persson ser saken? I såfall borde han läsa på historien.”

Finlands utrikesminister Tuomioja har råkat i blåsväder för att han vågat kritisera Israels vålds- och förtryckspolitik mot palestinierna. Men han står på sig och får stöd av f.d. president Koivisto. Tidigare i år var det Danmarks utrikesminister Lykketofte som råkade ut för detsamma. Men också han står på sig och har fått stöd av en växande dansk opinion som protesterar mot att Israel utnämnt en gammal Shinbetnik med tortyrblod på sina händer till Köpenhamnsambassadör.

Det är ju tur för Nordens rykte i Afrika, Asien och Latinamerika att det finns några statsledare som känner igen ockupationsförtryck och vågar fördöma det. Förr var det en paradroll för det fristående, neutrala, uppkäftiga Sverige medan våra nordiska grannar, med sina bindningar till supermakter, brukade ligga lägre. Så brukade det vara på Olof Palmes tid. Och på Sten Anderssons. Men det är länge sedan. Nu har vi en statsminister som får beröm av Per Ahlmark för sin Mellanösternhållning.

Naturligtvis har Sten Andersson rätt. Israel-Palestinakonflikten är ett skolexempel på en kolonial konflikt mellan ekonomiskt och militärt överlägsna erövrare och en undertryckt ursprungsbefolkning. Så uppfattas den av större delen av världen - vilket har framgått vid antirasismkonferensen i Durban.

Men i svenska massmedier kan man få intrycket att det handlar om två någorlunda jämställda stater som för krig. Israels övergrepp framställs som ”repressalier”, en sorts självförsvar. Som om det är palestinierna som har börjat. Är det så Göran Persson ser saken? I så fall borde han läsa på historien.

Han kan börja med senaste numret av Journal of Palestinian Studies (nr 119, Spring 2001). Där redogör den israeliske historikern Ilan Pappé för en av de många historiskt belagda etniska resningar som utfördes av israeliska trupper under det israeliska ”befrielsekriget” 1948, i Tantura strax söder om Haifa. Poängen med Tanturamassakern är inte främst dess omfång och grymhet (omkring tvåhundra unga palestinska män dödades under former som lika gärna kunde utspelats i Bosnien på 1990-talet), utan att den häromåret i detalj rekonstruerades i en akademisk avhandling som fick högsta betyg vid Haifauniversitetet. Men när ett referat publicerades i januari 2000 i dagstidningen Maariv bröt helvetet löst, avhandlingsförfattaren

Per Gahrton, ledamot av EU-parlamentet.
FOTO: Miljöpartiet.

Samuel Katz utsattes inte bara för en hänsynslös massmedial hetskampanj utan drogs inför domstol (!) för påstådda förvrängningar av intervjuuttalanden av israeliska medverkande. De hade inför honom berättat om massmorden men tog senare tillbaka vad de sagt (trots att deras yttranden finns på band). Katz skrämdes till att göra avbön, men när han efter tolv timmar ångrade sig var det för sent, domstolen förklarade fallet avslutat. Universitetet beslöt att frånta Katz doktorstiteln. Enligt Pappé är denna rättsliga och akademiska skandal kopplad till intifadan och det palestinska kravet på rätt att återvända. Med kampanjen mot Katz rön om Tanturamassakern försöker man få världen att glömma att det var genom etniska resningar, massmord och massfördrivningar som israelerna 1947-48 säkrade att Israel blev både större och mer judiskt än det skulle blivit enligt FN:s delningsplan. Ockupationen 1967 var i grund och botten bara en fortsättning på den erövrings- och utdrivningspolitik israelerna inledde tjugo år tidigare.

De som försöker förneka att judeutrotningen i de nazi behärskade områdena under andra världskriget verkligen har ägt rum fördöms med rätta. Men de som förnekar Fördrivningen av palestinier sitter i orubbat bo, ja i regeringar. De f.d. koloniserade nationerna känner igen vad Mellanösternkonflikten handlar om, hur mycket USA och EU än protesterar. Israel är ett kolonialt projekt. För sådana finns två möjligheter: Algerietmodellen, d.v.s. hårdnackat motstånd mot förändring, befrielsekrig, utdrivning av kolonistörerna. Eller Sydafrikamodellen: Erkännande av begångna brott, försoning, samlevnad på jämlik nivå mellan f.d. kolonister och f.d. förtryckta.

Enligt pressuppgifter har statsrådet Mona Sahlin i Durban stött kravet på en ursäkt från f.d. kolonial- och slavstater för begångna brott. Det måste betyda att hon anser att Israel ska be om ursäkt. Det vore inte en dag för tidigt. Men står Göran Persson bakom sin ministers krav?

Per Gahrton 3 september

INSHALLAH

Konflikten mellan Israel och Palestina

Av Jim Downing, frilansjournalist, ordförande i PGS 1976-79

Sedan 1996 har jag arbetat med att fortbilda palestinska journalister på Västbanken och i Gaza. Jag och mina kollegor har ordnat kurser i allt från journalistisk etik till research, från kreativt skrivande till redigering för 200 journalister. Det har varit både spännande, roligt och lärorikt och inte så lite frustrerande.

Ett problem är ju att våra kursdeltagare lever under ockupation och vad som allmer måste liknas vid ett krigstillstånd. Våra palestinska journalistkollegor menar att deras huvudsakliga journalistiska uppgift under rådande omständigheter är att vara patrioter, stödja den nationella enigheten och stärka folkets motståndsvilja mot den israeliska ockupationen. Många av de journalister vi jobbar med drar ett likhetstecken mellan journalistik och politik. Därför har vi lagt fokus på att lära ut vikten av saklighet och journalistisk etik i ett försök att förvandla dem från politiska språkrör till att bli riktiga journalister. Ingen lätt uppgift, men det går framåt, sakta men säkert.

Ett annat problem är bristen på bra kursmaterial på arabiska. Det finns bra handböcker i journalistik på andra språk, men vad som verkligen behövs är material som belyser journalistikens roll i en situation liknande den som palestinierna befinner sig i.

Därför skulle mina palestinska journalistkollegor nog ha stor nytta av att få tillgång till en arabisk översättning av Donald Boströms nya bok "INSHALLAH - Konflikten mellan Israel och Palestina", red. Donald Boström (Ordfront, 2001).

Boken är ett utmärkt exempel på god journalistik, en informativ och tankeväckande samling reportage och artiklar skrivna av 12 av Sveriges främsta mellanösternkorrespondenter, allt inramat i ett mycket omfattande och starkt fotomaterial taget av Donald Boström själv.

Sammantaget ger den en uttömmande lägesbeskrivning av läget i Palestina/Israel just nu. Inte minst visar boken att reportaget är ett mycket effektivt sätt att belysa den politiska verkligheten.

INSHALLAH

inleds med ett högtintressant resonerande bidrag av Göran Rosenberg, där han slår fast att omvärldens reaktion på t.ex. krigen i Balkan och folk mordet i Rwanda under 90-talet gör att utrymmet för separatistiska och nationalistiska samhällslösningar håller snabbt på att krympa. Han menar att både Israel och det blivande Palestina idag står inför ett kritiskt vägskäl – valet mellan att utvecklas till sekulära och demokratiska stater som vill bejaka etnisk och kulturell mångfald och vara en del av globaliseringsprocessen, eller att utvecklas till nationalreligiösa stater som strävar efter etnisk homogenitet och separation.

Rosenberg menar att det senare alternativet är en omöjlighet - att hur man än delar upp det Heliga Landet så kommer det att finnas "fel" folk på "fel" sida om gränsen. Israel kommer i framtiden att ha en betydande och växande arabisk minoritet och Palestina kommer att ha en liknande judisk minoritet. Därför, menar Rosenberg, kan en tvåstatslösning i bästa fall bara vara en interimslösning. Istället framför Rosenberg ett scenario där det framtida Israel och Palestina utvecklas från hårt-separerade etnisk-nationella enklaver till pluralistiska samhällen med öppna gränser.

På sätt och vis kan man säga att de andra bidragen i INSHALLAH bekräftar

FOTO: Donald Boström

tar Rosenbergs analys. I välskrivna reportage, analyser och ögonblicksskildringar, målas upp en bild av två multikulturella samhällen som är både djupt sammanflätade med varandra och hårt separerade. Det blir en föga uppmuntrande bild av hur ockupation, nationalchauvanism och fundamentalism på bägge sidor har skapat den våldspirål av uppgivenhet, rädsla, misstro, hat, hämnd och mothämnd som vi upplever idag. Men samtidigt så finns det då och då ljusglimtar som pekar åt att en framtida varaktig lösning av konflikten - oavsett hur avlägsen den kan tyckas vara - är nog så oundviklig.

En höjdpunkt i boken är ett reportage där Cecilia Uddén fångar staden Jerusalems märkliga blandning av mystik, historia och religiös fanatism och skickligt visar hur detta sammelsurium av galenskap faktiskt formar politiken i området.

Frilansjournalisten Seppo Sinimaa bidrar med ett reportage från Hebron på Västbanken, där läsaren får uppleva det absurda i att 2 000 israeliska soldater ockuperar en stad på 100 000 palestinier för att trygga tillvaron för en skara på 57 judiska bosättningsfamiljer - många från

Brooklyn i USA – som envisas med att forskansa sig i stadens gamla stadskärna.

I ett annat reportage skildrar Lena Lönnquist det absurda i hur grupptricket att bevisa sin palestinska patriotism för omgivningen tvingar trebarnspappan och skribenten Mohammed att genomföra en skenkidnappning av en amerikansk hjälparbetare i Gaza. Amerikanen släpps efter ett dygn, men fem dagar senare skjuter israeliska soldater ihjäl Mohammed utan att ge honom en chans att ge sig.

Den kanske mest pessimistiska bidraget kommer från filmaren och TV-korrespondenten Peter Löfgren, som målar upp ett rakt och föga smickrande porträtt av PLO-ledaren Yassir Arafats person och karriär. Även om Arafat är en överlevare och uppenbarligen lika seglivad som myterna om honom, så blir slutsatsen av Löfgrens porträtt att den gamla PLO-ledaren kanske var en av världens skickligaste gerillaledare, men är en urusel president vars diktatoriska vanstyre i värsta fall kommer att splittra upp en framtida palestinsk stat i ett lappverk av enklaver styrda av lokala klanhövdingar eller militära ledare.

I två artiklar tar Svenska Dagbladets

m å n g å r i g a mellanöstern-korrespondent Cordelia Edvardson upp skillnaderna mellan den första Intifadan 1987-1993 och den nuvarande al-Aqsa Intifada. Hon menar att Intifadan 1 var ett uppror som utfördes av stolta och målmedvetna palestinska ungdomar som

ledde till ett avgörande seger när israelerna började förstå att rätten att försvara sig inte var liktydig med att förtrycka andra. Sedan beskriver hon hur den nuvarande Intifadan närs av blint hat, desperation och besvikelse snarare än av stolthet och klart definierade mål. Problemet, menar hon är att just ingenting har hänt sedan Intifadan 1, "de ockuperade områdena är fortfarande ockuperade och de israeliska bosättningar fortsätter att byggas ut." Edvardson menar att Intifadan 2 snarare är ett uttryck för den vanmakt och besvikelse palestinierna känner över att 7 års fredsprocessande egentligen inte har lett till några påtagliga resultat.

Men liksom Göran Rosenberg, menar Edvardson att bägge sidor innerst inne vet att man förr eller senare måste återvända till förhandlingsbordet. Frågan är bara om det ska ta månader eller år.

Samma sak menar Dagens Nyheters korrespondent Nathan Sachar, som i sitt bidrag ganska effektivt tar livet av den ständigt återupplivade mediamyten om "fredsprocessens förestående död".

För det första menar Sachar att en central aspekt av Osloavtalet 1993 var att palestinierna för första gången under

konfliktens historia befann sig på scenens mitt och inte längre tjänstgjorde som bi-figurer i ett drama som styrdes av utomstående vars dagordningar sällan stämde överens med palestiniernas intressen.

För det andra menar han att Osloavtalet aldrig var någon fredsplan, utan bara en skiss över hur man under en övergångsperiod skulle kunna förändra ett fastlåst mentaltillstånd och skapa förutsättningar för en slutgiltig förhandlingslösning. Sachar liknar "fredsprocessen" vid en serie mentala pendelsvängningar i de israeliska och palestinska folkdjupen. "Efter våld och hopplöshet följer leda och misstro mot extremismens profeter, och pendeln slår tillbaka mot större öppenhet." Valet av Ariel Sharon till Israels premiärminister 2001 var visserligen ett förkrossande nederlag för den israeliska freds rörelsen, pendeln hade svängt fullt ut mot oförsonlighet och våld, men samtidigt innebär detta att nu har pendeln ingen annan stans att ta vägen än åt det motsatta hållet.

Araberna har ett gammalt ordspråk som lyder "as-Sabr muftah al-farraj" - ungefär "Tålmodet är nyckeln till paradiset". En konflikt som pågått och fördjupats i närmare ett sekel kan inte plötsligt lösas på några få år. Det viktigaste resultatet av Osloavtalet har redan skett - palestinierna och israeler har efter många decennier erkänt varandras rätt att existera och förklarat sig beredda att kompromissa sig fram till en varaktig förhandlingslösning.

INSHALLAH visar att det kommer att ta tid och behövas en god portion tålmod, både hos israeler, palestinier och inte minst hos media, som i sin iver att skapa säljande rubriker och nyhetsinslag tenderar att utgå från schablonbilder och -uppfattningar och bortse från den vardag och de ganska enkla och uppenbara fakta som faktiskt styr konflikten och dess eventuella lösning.

Mental hälsa och mänskliga rättigheter

The Gaza Community Mental Health Programme

Av Henrik Pelling och David Henley, läkare och projektansvariga

Betydelsen och omfattningen av mentalhälsoproblem har blivit allt tydligare i alla samhällen. Inflytandet från svåra förhållanden på människors mentala hälsa utöver biologisk sårbarhet kan inte nog uppskattas. The Gaza Community Mental Health Programme (GCMHP) är ett projekt som strävar efter att bryta den onda cirkeln av våld, förtryck, fattigdom och kunskapsbrist som tillsammans med individuell sårbarhet leder till en hög frekvens av psykisk ohälsa. Trots denna ohälsa, särskilt bland kvinnor och barn, fanns det knappast någon mentalhälsovård överhuvudtaget i Gaza eller på Västbanken. GCMHP som bildades 1990 har utvecklats till en viktig

banbrytare för mentalhälsa i det palestinska samhället.

Palestinagrupperna har varit inblandade från början och de sista fem åren har Palestinagrupperna med SIDA-stöd bekostat projektets barnverksamhet. Dessutom har PGS:s biståndsutskott bidragit med en professionell dialog för att bidra till skapandet av ett mentalhälsoprogram i ett land med mycket bristande resurser.

Det krävdes en eldsjäl

Palestinierna i Gaza har utstått årtionden av svåra trauman utöver en kronisk social och politisk stress. Det krävdes en eldsjäl för att få till stånd ett inhemskt projekt som förenar strävan efter mental hälsa och mänskliga rättigheter. 1988 inbjöd PGS Eyad El Sarraj till Sverige för att delta i ett seminarium om *Israels 40 år – myt eller verklighet*. Eyad var utbildad psykiater i Oxford som hade en tjänst på Gazas enda mentalsjukhus. Eyad hade fått ett ultimatum av den israeliska ockupationsmakten att han skulle mista denna tjänst om han lämnade Gaza. Samtidigt var Eyad bekymrad över att det nedgångna mentalsjukhuset var det som symboliserade psykiatri i Gaza. Han beslutade sig för att skaffa stöd till en egen progressiv mentalhälsovård och redan då började PGS en dialog angående professionellt och finansiellt stöd från Sverige.

Trauman gav psykisk ohälsa

GCMHP baserade sitt arbete på "action oriented research" där de direkta följderna av ockupationens övergrepp studerades. Omkring 20% av barnen led av posttraumatisk stress och 55% av 15-17-åringarna hade bevittnat militärt våld mot familjemedlemmar, 42% hade blivit slagna och 19% häktade. Dessa trauman gav ytterligare psykisk ohälsa förutom överaktivitet, ångest, depression och beteendestörningar som är vanliga i en

*Bilder från Khan Yunis juni 2001.
FOTO: Henrik Pelling.*

fattig och utsatt befolkning. Projektet dokumenterade noggrant torterades berättelser och skador samtidigt som offren fick en lämplig behandling. Denna kombination av dokumentation till stöd för kampen för mänskliga rättigheter och en verksamhet som kunde erbjuda individuell hjälp kom att ge GCMHP ett gott renommé i det palestinska samhället. Gaza fick också tillgång till en verksamhet som inte bara i allmänna termer protesterade utan som kunde erbjuda journalister och internationella besökande initierade inblickar i barnens situation.

Respekten för mänskliga rättigheter

GCMHP:s arbete återspeglar deras fasta övertygelse att det finns en stark koppling mellan god psykisk hälsa och respekten för mänskliga rättigheter, demokrati och frihet inom samhället. Viktiga delar av Gaza nås av verksamheten genom etablerandet av fyra kliniker (Gaza City, Jabalia, Khan Yunis och Deir el Balah), fyra kvinnocenter (Gaza City, Rafah, Beach Camp och Deir el Balah) och ett utbildningsinstitut i Gaza City. Programmet baseras på ett maximalt utnyttjande av samhällets egna krafter och nätverk. Genom att först välja de som varit utsatta för kränkningar av mänskliga rättigheter fick projektet stort gensvar i Gaza. Genom att helt undvika en institutionsmodell, som vore dyr och med få som får behandling, kunde projektet nå ut brett och vara kostnadseffektivt. Genom att projektet byggdes upp med lokalt rekryterade medarbetare så fanns en inbyggd stabilitet. Utländska experter användes enbart för delar av undervisning och handledning. De huvudsakliga investeringarna utgörs av utbildad personal och inte byggnader, bilar och utrustning.

Familjen och deras nätverk

Genom att medvetet satsa på träning av

föräldrar, lärare, idrottsledare så har det varit möjligt att sprida kunskap där barnen finns och utnyttja alla de styrkor som finns i familjen och deras nätverk. Det är enbart en sådan modell som gör det möjligt att nå ut i samhället och erbjuda en träningsintensitet. Traditionellt uppbyggda medicinska och psykiatriska verksamheter låser resurser, mystifierar innehållet och missar helt de resurser som finns inom storfamiljen.

Barnkommittén

Barnkommittén som bildades 1993 består av läkare, psykologer, socialarbetare och sjuksköterskor, idag 15 personer. Deras arbete sker inte isolerat, utan de andra delarna i projektet - kommittéerna för kvinnor, missbruk, forskning, informationsverksamhet, undervisning och mänskliga rättigheter - utgör tillsammans ett heltäckande mentalhälsoprojekt med både prevention och behandling.

Posttraumatiska stressymtom

Barnen är den mest sårbara gruppen i det palestinska samhället som växt upp i fattigdom och ockupation och som sedan spelat en central roll under Intifadan. Deras skolgång har lidit mycket av avstängningar. Allt detta har lett till att posttraumatiska stressymtom är mycket vanliga, liksom ångestproblem och depressioner. För de som behöver specialiserad vård finns möjligheter till rådgivning, familjeterapi och individuell terapi.

Israeliska kulor slår ner mitt i palestiniernas hem, Khan Yunis juni 2001.

Barns behov

Sedan starten 1990 har projektet behandlat cirka 12.000 personer, varav hälften är barn och ungdomar och 20% under 10 år. Eftersom detta bara är en bråkdel av de behövande, är barnkommitténs huvudsakliga inriktning att öka samhällets medvetenhet och kunskap om barns behov, samt kunskapsöverföring för att stärka de behövande barnens nätverk. Bland annat föräldrar, lärare och förskollärare nås av föreläsningar/workshops kring barns normala och avvikande utveckling och det ges samtidigt utrymme för att ta upp enskilda barn för konsultation. Det ingår praktisk handledning i att handskas med barnens problem där de befinner sig, oftast med hjälp av beteendeterapeutiska principer. Ett exempel är att föra ut bättre alternativ till föräldrar och lärare för att komma åt barns aggressivitet än att ta till fysiska bestraffningar.

Gaza är ett samhälle omringat av våld och det är lätt att våldet fortplantar sig in i familjeliv och skola. Även känsliga ämnen som sexuella övergrepp tas upp. Sommarkolonier ger möjlighet till rekreation till speciellt traumatiserade barn tillsammans med behandlingsinsatser.

En bredare upplysningskampanj förs parallellt genom massmedia i dessa frågor. GCMHP har koordinerat detta arbete med både palestinska myndigheter och frivilligorganisationer som sysslar med barn.

Teamet har nu sammanfattat sina erfarenheter från föreläsningar och workshops i en manual så att alla som sysslar med barn kan ha ett utgångsmaterial för egen fortbildning.

Mobilisering av nätverket

De tekniker som barnkommittén använder är inte "U-landsvarianter" utan det rör sig om metoder som visat sig väl så effektiva i vår del av världen då det gäller program av typen "Early Intervention". En mobilisering av nätverket har utvecklats för att hjälpa handikappade barn i samhällen med lite resurser, nämligen "Community Based Rehabilitation". Den modellen finns spridd på Västbanken och Gaza och den används här på liknande sätt då det gäller barn med omfattande psykiska problem.

Samarbete med sex universitet

GCMHP har blivit så lyckosamma i att utarbeta en modell för samhällsorienterad psykiatri att de lyckats få igång ett samarbete med sex universitet så att det nu finns en "Post Graduate Diploma in Community Mental Health" i Gaza. Inte bara universiteten i San Fransisco, Oslo, Flinders (Australien), Utrecht och Tunis utan också universitetet i Tel Aviv och det muslimska universitetet i Gaza samverkar i utbildningen!

GCMHP är en unik verksamhet inte bara i Gaza utan en modell för alla läginkomstländer.

För att åstadkomma allt detta har det fodrats en karismatisk och visionär ledare som Eyad El Sarraj. Genom att knyta ihop kampen för mänskliga rättigheter med en professionellt avancerad verksamhet har GCMHP lyckats förvandla en situation där psykiska problem medför enbart stigmatisering till en där rätten till mental hälsa börjat få sin rätta plats. PGS kan vara stolt över att från början ha stött detta projekt.

Ungdomsresan

Ungdomsresa

Genom stöd från Sida-Forum Syd genomförde PGS en ungdomsresa till Västbanken samt Israel den 14-24 augusti 2001.

Fem universitetsstudenter, en lärare samt två ledare från PGS reste ner för att lära sig om situationen på plats. Besök gjordes hos olika palestinska och israeliska organisationer samt vid ett par av PGS projekt.

"Jag kommer aldrig att glömma barnen"

De upplevelser som gjort starkast intryck på mig under vår resa i Palestina är alla möten med barn. Alla små busiga, nyfikna barn som ropat välkommen till oss och som har berättat om en vardag blandad av rädsla, förtvivlan, kärlek, glädje och hopp.

Jag kommer aldrig att glömma barnen i flyktinglägret Askar Camp nära Nablus. Först var det några få som mötte oss när vi kom, men snart fylldes hela gatorna av barn som tittade förväntansfullt och nyfiket på oss.

– I dag är alla barnen väldigt glada, berättade Ibrahim för oss, de vet att vi har besök från Sverige. Han log så att ögonen glittrade och skrattgroparna gjorde att han såg mycket busig ut. Jag tror att han var runt sju år. Och det var stolta barn som visade upp sin datorstuga och sitt fina bibliotek. Snart förstod vi att de hade förberett sig länge för vårt besök, då de spelade upp en fantastisk föreställning av ett traditionellt palestinskt bröllop. I vackra kläder dansade och sjöng flickor och pojkar i blandade åldrar tillsammans och när Ibrahim avslutade uppvisningen med att sjunga "Our dreams", en sång om de palestinska barnens drömmar om fred och rättvisa, var det nog ingen av oss som kunde hålla tårarna tillbaka.

Det är svårt att beskriva känslan jag fick i magen när barnen berättade om hur den israeliska militären sköt mot dem så gott som varje kväll. Det var Ibrahim som fick översätta vad de andra barnen sade, eftersom han var född i Australien och pratade bra engelska. Då var han allvarlig.

– Varje kväll när det blir mörkt sätter militären på strålkastarna, berättade de och pekade bort mot kullarna som omgav flyktinglägret, och så skjuter de ibland.

Ibrahim sjunger "Our Dreams". FOTO: Anna Wester.

– Det är Sharon som skjuter, fyllde en annan pojke i.

Skotthälen i väggarna illustrerade deras upplevelser. När jag frågade om de var rädda då, svarade några ja medan andra fick tillbaka buset i ögonen och sa att de ibland sprang ut och viftade med palestinska flaggor för att reta militären. Och jag tänkte då på att straffet för de palestinska barnens bus faktiskt kan bli döden.

Jag känner en stor beundran över hur de föräldrar och lärare som vi mötte i Askar Camp valt att satsa på att deras barn skall få en kärleksfull uppväxt, med utbildning och framtidstro. Kanske kan det lindra den aggressivitet som måste lagras i barnens sinnen under en uppväxt där våld och förtryck är ständigt närvarande.

Jag kommer heller aldrig att glömma den lilla flickan som vi mötte när vi bevittnade hur bulldozers på israeliska statens begäran jämnade fyra palestinskägda hus med marken i ett område i Östra Jerusalem. Husförstörelsen bevakades av hundratals soldater och poliser som försökte hålla oss och media borta från

området, vilket de inte hade något för eftersom omkringboende palestinska familjer öppnade sina hus och lät människor beskåda rivningen från deras takterrasser. Vi hamnade på ett tak tillsammans med TV-reportrar och bekanta till den familj som vi besökte. Den lilla flickan, vars ansiktsuttryck jag aldrig kommer att glömma, tog som sin uppgift att ge besökarna vatten. Det var mycket varmt. Och hon var hundra procent koncentrerad på sin uppgift när hon släpade ut de tunga vattenflaskorna och hällde upp vattnet i glas och delade ut. Hon sade ingenting, utan tittade bara då och då mot grävmaskinerna som rev och rev så att dammet yrde. Och hon såg mycket ledsen och besviken ut, men det märktes att hon uppskattade vår närvaro. Jag tror att hon var runt fem år.

Det är svårt att beskriva känslan jag fick i magen när vi senare på kvällen fick höra av CNN och BBC att ett av husen som revs var ett daghem.

Anna Wester

På glödande mark

Marken glöder, säger min vän och medresenär Alexandra när planet går ned över Tel Aviv. Över marken ligger en skimrande dimma och när vi kliver ut ur planet slår värmen emot oss.

Innan vår resa har jag noga följt alla nyhetsutsändningar och mina föräldrar och vänner har oroat frågat mig om det inte är farligt att åka och undrat hur jag vågat. På väg från Tel Aviv till Nazareth slås jag av hur lugnt allting verkar, åtminstone på ytan. Snart inser jag dock att detta bara varit ett första intryck, under ytan både glöder och sjuder det och på vår resa får vi många tydliga och synbara bevis på att situationen i Palestina idag är allt annat än lugn. Organisationer som Diakonia, UNRWA och det svenska generalkonsulatet alla vittnar de om att den ekonomiska och sociala situationen för palestinierna stadigt har försämrats sedan Intifadans utbrott i september.

Personliga möten

Det som gjorde starkast intryck på mig under resan var inte vad dessa organisationer berättade, all statistik och information som de förmedlade till oss och de broschyrer och informationsblad som de överlämnade, utan de personliga möten med människorna, palestinierna men även en del israeler. Var vi än kom var människor intresserade av att tala med oss och dela med sig av personliga upplevelser, drömmar och tankar kring situationen i deras land. Vi bjöds på mat och möttes av en gästfrihet och öppenhet som gjorde mig varm i hjärtat. Aldrig glömmer jag eftermiddagen i flyktinglägret New Askar i Nablus där barnen sjöng och spelade teater för oss och bilden när vi kör ut ur lägret åtföljda av

Barn i flyktinglägret New Askar. FOTO: Elin Aldemar.

springande barn har fastnat på min näthinna.

Straffas kollektivt

Detta är bilder och upplevelser som kan vara svåra att förmedla och som vi i vanliga fall inte får se i Sverige. Nyhetsutsändningar och media visar stora händelser, bombdåd och beskjutningar men människorna där bakom, de vanliga palestinierna som straffas kollektivt av israelerna och vars liv blir allt svårare, då den israeliska kontrollen blir hårdare, dessa får vi inte se.

Hemkommen från resan blir jag ibland bestört när jag läser de artiklar och ser de nyhetsutsändningar som beskriver situationen därnere. Det svenska folket får inte den information de behöver för att kunna bilda sig en uppfattning om de förhållanden som råder i Palestina idag.

Under hela vår resa förde jag dagbok i ett försök att komma ihåg och sprida det jag sett men också vad jag fått berättat för mig till flera här hemma i Sverige.

Detta är ett utdrag från en av många händelserika dagar.

20 augusti Måndag:

När vi kommer ut från vårt "hostel" i Östra Jerusalem på morgonen möts vi av livlig trafik. Runt hörnet slingrar sig en lång kö. Köen går till Ministry of Interior dit palestinier boende i östra Jerusalem måste vända sig för att få tillstånd. Tillstånd för att arbeta, tillstånd för att få vistas i Jerusalem, tillstånd för att få bygga o.s.v. Där är även de palestinska Jerusalemborna tvungna att med jämna mellanrum förnya sitt ID-kort samt registrera alla nyfödda barn. Kontoret är mycket litet och därför måste människorna stå ute på gatan och köa mitt i solgasset och avgaserna. De som inte kan hebreiska måste också ha med sig en tolk då formulären ej är översatta till arabiska.

Israelerna river palestinska hus

Framme vid dagens besök på LAW, en organisation som arbetar med mänskliga rättigheter, får vi information om att is-

raelerna planerar att riva nio palestinska hus denna dag.

I två taxibilar tar vi oss ner mot de kvarter där rivningarna pågår men det är svårt att ta sig fram med bil och därför tar vi oss till fots fram den sista biten mot militärvspärningarna. Jag är så

FOTO: Elin Adelmar.

upprörd att jag skakar och kan knappt hålla kameran. Hela kvarteret är avspärrat och den kvinnliga soldaten vägrar att släppa förbi oss. När palestinierna ser att vi inte blir förbisläppta kommer de framspringande och tar oss via en sidogata

till ett hus som ligger alldeles bredvid det som rivs.

Vi får gå in i huset som ägs av en palestinsk familj och uppe på taket står vi sedan tillsammans med två tv-team och ser hur huset rasar samman i ett moln av damm. Israeliska myndigheter menar att huset rivs eftersom ägaren saknar byggnadslov. Den palestinierna jag talar med säger att det rör sig om en hämnd då ägaren till huset är släkt med en man som öppnade eld och skadade en grupp soldater i Tel Aviv för några veckor sedan.

Palestinierna står maktlösa

Karavanen av dumpers, grävmaskiner, soldater och polisbilar går vidare mot nästa hus och maktlösa står palestinierna och tittar på. En liten pojke kastar lojt en centimeterstor sten efter fordonen. På väg därifrån med taxichauffören som varit med oss hela tiden åker vi genom gator med militär på båda sidor av bilen. Chauffören, som talar knagglig engelska, översätter en nyhetsutsändning på bilradion; en pappa och hans två söner har dödats av israeliska soldater i Rafa på Gazaremsan.

Dessa händelser och många andra har gjort att min sympati väckts för det palestinska folket och deras situation. När jag kommit hem och berättat om det jag sett och upplevt har jag mött många människor som visat sitt deltagande och uttalat sitt stöd till den palestinska befolkningen men jag har även blivit bemött med en del skepsis. Människor som börjar diskutera förintelsen, förföljelsen av judarna och ställt frågan vad man skulle gjort med judarna efter andra världskriget om de inte tilldelats sitt Israel. För mig är den diskussionen inte speciellt intressant idag. Visst kan det vara värt att fundera över men som situationen är tycker jag man bör koncentrera sig på nutid. Vare sig man är propalestinsk eller proisraelisk kan man vara en anhängare av mänskliga rättigheter. Vi svenskar är ofta rädda för att ta ställning och är försiktiga i våra fördömanden men i denna konflikt finner jag det lätt. Vi kan alla protestera mot de brott mot mänskliga rättigheter som den israeliska regeringen med Sharon i spetsen begår varje dag.

Elin Adelmar

PGS ungdomsresa 14-24 augusti

Från vänster: Anna Wester, Erik Olsson, Marianne Lindström, Shahin Eghraghi, Yvonne Fredriksson, Elin Adelmar och Alexandra Rosberg.

FOTO: Alexandra Rosberg.

Mattin diskuterar ekonomi, demografi och säkerhet

Av Shahin Eghraghi

I Ramallah på Västbanken fick jag i augusti tillfälle att under ett par timmar diskutera handel och politik med Charles Shamas, en av Mattingruppens grundare. Mattin betyder "varaktighet" och är en palestinsk organisation som i huvudsak arbetar gentemot stater och parlamentarer vad gäller det korrekta implementandet av de handelsavtal som skrivits mellan Israel, PNA och EU.

Under ett par år har de bedrivit lobbyarbete i EU-parlamentet och diplomatvärlden. Charles Shamas säger att deras arbete går ut på att med lagen som bas strategiskt förespråka mänskliga rättigheter. Eftersom Mattin anser att ansvarighet [accountability] är tekniskt i internationell lag, kan man *tvinga* regeringar att ha med mänskliga rättigheter i sina ekonomiska relationer om man formulerar sin sak på rätt sätt. Man måste utveckla och presentera sitt fall på ett sådant sätt att om det ignoreras, förlorar regeringen sin legitimitet.

Palestinska ekonomin i spillror

Vi pratade också om hur avspärningarna av de palestinska områdena påverkar den ekonomiska situationen. Shamas anser att Israel fundamentalt misslyckats med sin säkerhetsdoktrin. Avspärningar hindrar inte terrorister från att slå till utan hindrar bara ambulanser och vatten- och mattransporter. Den palestinska ekonomin är i spillror.

På frågan om varför Israel inte bygger en mur runt de ockuperade områdena för att skydda sig svarar han att det är svårt eftersom det vore samma sak som att definiera gränserna, vilket Israel inte vill göra. Bosättningarna skulle dessutom hamna på "fel sida" av muren och deras status skulle skapa problem både inrikespolitiskt och internationellt.

Israels säkerhetsdoktrin

Säkerhetsdoktrinen går tillbaka till staten Israels grundande. Den används hela tiden för att legitimera Israels krigföring

eftersom man inte får kriga av demografiska skäl. Då det är illegalt att etablera en stat där den egna folkgruppen måste vara i majoritet, och den grövsta formen av det vore folkmord och/eller etnisk rensning, använder man sig av "säkerhetsskäl" i den israeliska politiken på ockuperad mark.

Därmed skulle man kunna tänka sig att detta också är anledningen till att Israel inte annekterar hela Västbanken och Gaza, precis som man gjort med östra Jerusalem och Golan: vid annektering skulle palestinerna bli majoritet i den judiska staten och den form av fördrivning som pågår i Jerusalem skulle troligen bli alldeles för magstark för världsoptionen om den pågick i ett större område.

Hotet från det palestinska folket

Av samma anledning tror Shamas att Israel hindrar palestinsk ekonomisk utveckling. Dels är det lukrativt för Israel att exploatera palestinsk arbetskraft och naturtillgångar, men framförallt vill man inte att en självständig palestinsk ekonomi, och på sikt stat, ska kunna ta emot den palestinska diasporan. Det skulle rubba den demografiska balansen. Osloprocessens struktur förhindrade detta. -

Charles Shamas, en av Mattingruppens grundare. FOTO: Yvonne Fredriksson

I Israels säkerhetsdoktrin är hotet inte från en annan stat, utan från det palestinska folket, säger Charles Shamas. Det nuvarande programmet för utvidgning och nyetablerande av bosättningar är där för att garantera Israel de bosättningar som etablerades tidigare. Hela tiden pågår det en kapplöpning om land och folk.

De problem som skapades i Europa har palestinerna fått i uppdrag att lösa. Ändå kämpar Mattin vidare mot den "systematiska illegaliteten" i Israels politik.

- Minuten du lägger lagen åt sidan, på grund av politik eller annat, är man död.

Shahin Eghraghi, statsvetare.

Förberedelse för husdemolering, israeliska soldater samlas. Beit Hanina, Östra Jerusalem augusti 2001. FOTO: Yvonne Fredriksson.

Snö över ockuperat land

Vad
förmår döda uthålligheten
hos ett kämpande folk
Vilket krig
har kunnat stjäla
ett folks fosterland?
Över mitt
- de må ha glömt det -
har tusen erövrare passerat
Sen smälte de bort
liksom snön smälter

Tawfik Zayyad

Beställ från UD, Sida och Utrikespolitiska Institutet

Olika delstudier från UD/MENA - projektet

Tradition och förnyelse: En studie av Nordafrika och Mellanöstern

Ekonomiska utmaningar i Mellanöstern och Nordafrika
Konfliktmönster i Mellanöstern och Nordafrika 19980 - 1997

Tankar om Islam och Europa

Demokratins möjligheter - Fallstudier Jordanien och de
palestinska områdena

De palestinska flyktingarna

Tre folkrättsliga frågor. Al-Hamma, Jerusalem och Irak

Demokratins möjligheter i Mellanöstern

Beställning:

Utrikesdepartementets enhet för Mellanöstern och Nordafrika
08 - 405 10 00

Vattnet i Mellanöstern-

En källa till konflikt eller samarbete?

Pris: 44 kr

Beställning: Utrikespolitiska Institutet

08 - 696 05 00

PRISER FÖR INSHALLAH

se recension på sidan 14

PGS har 12 böcker som säljs för 219 kr + porto

När dessa är slut kostar boken 351 kr + porto

Använd talongen på nästa sida

Beställ från Palestinagrupperna

Rätten till Palestina

"- Palestiniernas rättigheter". Faktarik bok från PGS, som tar upp palestinafrågan ur både ett historiskt och ett nutidsperspektiv. Finns en fred i sikte? PGS 1995, hft, 130 sid, 144x206 mm, ill. Nr 103 PRIS: 50 Kr

Ashrawi, Hanan

Fredens sidor

Uppmärksammat och inflytelserikt språkrör för det palestinska folket om fredsprocessen, att vara kvinna och kristen och att kämpa mot orätten. Brombergs 1995, inb, sid, 160x240 mm, . Nr 234 PRIS: 100 Kr

Wirtén, Per:

Berättelserna

En rosad, nyansrik och märklig bok om Mellanösterns konflikter och aktörer. Per Wirtén läser äldre reseskildringar, följer i deras spår, möter människor och begrundar kritiskt.

Norstedts 1996, hft, 258 sid, 137x210 mm, Nr 114 PRIS: 70 Kr

Korstägen enligt araberna

Maalouf, Amin: Skildrar en viktig historisk epok på ett för oss nytt sätt - den gränsöverskridande humanistens (Jan Hjärpe).

Baserad på samtida dokument och vittnesmål.

Alhambra 1991, inb, 315 sid, 140x200 Nr 129 PRIS: 165 Kr

Rosenberg, Göran:

Det förlorade landet

Detta kan beskrivas som en en mycket läsvärd bok om den sionistiska utopins och Israels uppkomst och dekadens, men också en idéhistorisk odyssey och politisk biografi.

Bonniers 1996, 518 sid, 108x178 mm, Nr 279 (hft) PRIS: 65 Kr

Muslih, Mohammad

The Golan

"The Road to Ockupation". Förf. är statsvetare och spårar ursprunget till den israelisk-syriska konflikten från bl a nyligen frisläppta dokument.

The Institute of Jerusalem Studies 1999, hft, 100 sid, 150x228 mm, kartor.

Nr 272 PRIS: 90 Kr

Svensson, Evert
Två folk och ett stycke land
Hur ser framtiden ut för de två folk och tre religioner som måste samsas på detta stycke jord. Författaren har under många år engagerat följt fredsprocessen.
Libris 1998, hft, 222 sid, 130x225 mm, .
Nr 232 PRIS: 150 Kr

Said, Edward
The Politics of Dispossession
Essäsamling om det palestinska kampen för självbestämmande åren 1969-94.
"Stylish, impassioned, and informed by a magisterial knowledge of history and literature".
Vitage Books 1994, hft, 450 sid, 130x230 mm, 5 kartor.
Nr 268 PRIS: 295 Kr

Aspinwall & Kilgour:
Det orientaliska köket
Ett urval godbitar ur Mellanösterns rika och varierade mattradition. Illustrativa och vackra färgbilder.
Alhambra 1991, hft, 98 sid, 215x280 mm, färgill.
Nr 136 PRIS: 99 Kr

Ibn Battúta
Islams vandringsman
Arabvärldens Marco Polo, Ibn Battúta, en pionjär bland reportrar, skildrar levande och färgrikt hela den då kända världen från sina resor mellan 1325 och 1354.
Alhambra 1989, inb, 390 sid, 137x223 mm, kartor.
Nr 235 PRIS: 195 Kr

al-Shaykh, Hanan:
Beirut Blues
Hon skriver brev för att ge mening åt sitt liv i krigets Libanon. En lidelsefull kvinna om ett land i korsvägen.
Alhambra 1997, inb, 289 sid, 140x210
Nr 227 PRIS: 200 Kr

al-Shaykh, Hanan:
Kvinnorna från Myrrans land
Till ett arabiskt ökenland dras människor från jordens alla hörn. Fängslade roman om fyra olika kvinnor med olika bakgrund.
Alhambra 1998, inb, 255 sid, 143x215
Nr 236 PRIS: 195 Kr

Akademiska uppsatser
Beckman, Y. och Johansson, K.:
Att dela det odelbara
Jerusalem förändras men hur? Prisbelönt examensarbete vid Journalisthögskolan i Göteborg HT-93.
Göteborgs universitet 1993, kopia, 72 sid,
Nr 102 PRIS: 45 Kr

Fält, Jan-Åke
Etnisk undanträngning av palestinier från Östra Jerusalem
C-uppsats i statsvetenskap vid Stockholms universitet, VT-98.
Stockholms universitet 1998, kopia 74 sid,
Nr 280 PRIS: 45 Kr

Holberg, Hans:
Vatten - ett brännbart ämne
C-uppsats i historia vid Högskolan i Örebro, höstterminen 1996. Hft, 54 sid,
Örebro högskola 1996, kopia, 54 sid, kartor.
Nr 107 PRIS: 45 Kr

Persson, Maria:
Rätten till utbildning för den arabiska minoriteten i Israel
Uppsats 10p i mänskliga rättigheter och demokrati vid Teologiska Högskolan i Stockholm HT-00.
Teologiska högskolan i Stockholms 2000, kopia, 81 sid.
Nr 283 PRIS: 45 Kr

Svensson, Monika:
Vi är de levande stenarna
En systematisk-teologisk studie i palestinsk teologi. Examensarbete i teologi från Lunds universitet, HT-00.
Lunds universitet 2000, kopia, 44 sid, A4.
Nr 281 PRIS: 45 Kr

DIVERSE:

Nya Palestinamärket

Med den palestinska flaggan. Stå upp för Palestina och bär märket! 28 mm i
Nr 165 PRIS: 10 Kr

Palestinasjal

Palestinska koffior i normal storlek och kvalitet. Ange på beställningen: svart-vit alt. röd-vit färg.
Nr 166 PRIS: 120 Kr

CD - Palestina mitt land

Kampsånger om Palestina
Svensk-palestinska gruppen Kofias musik nyutgiven på CD. Skivans intäkter går till Intifadans offer via Palestine Peoples Party.
Lina Makboul 2001
Nr 180 PRIS: 150 Kr

BESTÄLLNING

Fyll i, klipp ur eller kopiera och skicka till (Skriv tydligt!):

Palestinadistribution
PGS, Tegelviksgatan 40
116 41 Stockholm

Namn: .....

Adress: .....

Post nr ..... Ort .....

Datum: .....

Är PGS-medlem. Medl. nr: .....

Vill bli PGS-medlem.

Vill bli fadder för PGS bistånds-
verksamhet (180 kr/kvartal)

Kontakta mig

Vill ha fullständig beställningslista

Jag beställer följande material:

Nr	Artikel (titel eller namn)	Antal	Pris
.....	.....	.....	.....
.....	.....	.....	.....
.....	.....	.....	.....
.....	.....	.....	.....
.....	.....	.....	.....
.....	.....	.....	.....
.....	.....	.....	.....
.....	.....	.....	.....
.....	.....	.....	.....

Aktion för Palestina i Lund

Aktion för Palestina är ett löst sammanhållet nätverk av människor som med olika utgångspunkter är engagerade i konflikten. En grupp bildades någon vecka efter att al-Aqsaintifadan hade börjat. I samband med en studiecirkel som anordnades av kyrkan kom man att diskutera den vinklade informationen om konflikten i medierna. Man beslöt att dra igång demonstrationer på samma sätt som *Kvinnor i svart* hade demonstrerat under kriget på Balkan.*

Grundläggande är att Aktion för Palestina skall vara religiöst och politiskt obundet. I gruppen finns bland andra muslimer, kristna, judar, svenskar, israeler och palestinier. Vi har samlats varje lördag fram till slutet av maj på Stortorget i Lund. Vi vill vara ett komplement till den vinklade informationen i medierna. Våra paroller är: fördömande av den israeliska ockupationen av Palestina, definierat som Västbanken, Gaza och östra Jerusalem, avståndstagande från det omänskliga våldet, medkänsla med offren för konflik-

ten och stöd för en tvåstatslösning med Jerusalem som gemensam huvudstad. Efter varje manifestation har vi haft ett möte för att utvärdera dagens erfarenheter och planera nästa veckas aktiviteter.

Återuppbyggnad av Beit Sahour

Under hösten hade vi särskilt inbjudna talare från kyrkan, vänsterpartiet, Palestinagrupperna och Amnesty bland andra. I mitten av december arrangerade vi en stor manifestation med flera talare, Anna-Karin Hammar, Eva Gröndal och IM:s direktor Stefan Holmberg, med flera. Palestinska ungdomar från Landskrona dansade palestinsk folkdans och vänsterpartiets orkester spelade. Vi samlade också in pengar till återuppbyggnad av raserade hus i Beit Sahour. Programmet dominerade hela Stortorget och fick julhandlande lundabor att stanna upp.

Härjningar vid Birzeit

Under vårterminen visade det sig vara svårt att få talare så vi letade reda på texter genom att surfa på nätet och klippa i tidningar. Vi läste också upp FN-deklamationer. Som en ödets ironi råkade vi läsa upp en text av universitetsrektor i Oslo, tillika professor i medicin, samma dag som medicinstudenterna hade sin Stora Toddydag. Detta var i samband med förstörandet av vägen till Birzeit-universitetet i början av mars. Rektor Kaare R Norum deltar i medicinska

forskningsprojekt på Västbanken och uttryckte i texten sin upprördhet över den israeliska arméns härjningar vid Birzeit. Huruvida någon medicinare tog detta till sig är dock okänt.

Brev till regeringen

Vi gjorde också i ordning ett brev till regeringen varje lördag, först med våra paroller, senare med en text baserad på ledaren i Palestina Nu nr 1 2001. Brevet avslutades med en vädjan till regeringen om att göra allt som stod i dess makt för att främja en rättvis fred i enlighet med folkrätt och mänskliga rättigheter samt att verka för att internationella observatörer skulle sändas till området. Vi samlade underskrifter av förbipasserande på torget, ibland fick vi många. Nu i sommar har vi fått ett svar från utrikesdepartementet undertecknat av Anna Lind. I brevet tackar UD för vårt engagemang och redogör kortfattat för regeringens/EUs ståndpunkter och åtgärder i frågan under varen.

Palestinsk afton

Mot slutet av vårterminen gjorde vi en ny kraftsamling, denna gång i form av en palestinsk afton. Vi hade turen att få hyra en lokal i källaren till ett medeltidshus intill domkyrkan i Lund. Med hjälp av palestinska föreningar i Malmö lyckades vi ordna en trevlig kväll med palestinsk musik, dans, mat, poesiläsning och broderi. Detta gav oss nya krafter och vi hade ett möte i slutet av vårterminen där vi diskuterade olika projekt att gå vidare med. Vi beslöt också att göra en hemsida med lokal information, som kommer att ligga under PGS hemsida.

Inshallah ska vi lyckas hålla engagemanget uppe. Som någon i gruppen sade: Att engagera sig för Palestina är ett sisyfosarbete.

Kerstin Johansson

* Rörelsen grundades faktiskt av israeliska kvinnor för tretton år sedan som en protest mot ockupationen. De har haft en tyst demonstration vid samma gatukorsning i Jerusalem varje fredag sedan dess. Rörelsen har i år tilldelats två priser.

Aktiviteter för stöd till det palestinska folket

Lärarkontakter

Efter den mycket lyckade lärarresan med fackligt och internationellt aktiva lärare till Västbanken den 22-28 mars 2001 fortsätter PGS sina kontakter med lärarna.

Möte i Jerusalem

I Jerusalem genomfördes den 16 juli en hearing om Sharons ansvar vid massakrerna i Sabra och Shatila i Libanon 1982. Louise Norman, vice ordförande i PGS som arbetade i Beirut då massakrerna ägde rum deltog som vittne vid hearingen.

Uttalanden

Inför EU toppmötet i Göteborg skickade PGS tillsammans med många andra organisationer ett upprop där vi uppmanar Sveriges regering, att i egenskap av ordförandeskapet i EU, kraftfullt verka för att EU ska driva följande krav:

- Omedelbart stopp för Israels våld mot palestinierna
- Internationella fredsstyrkor måste sättas in för att skydda civilbefolkningen
- Israeliskt tillbakadragande från all ockuperad palestinsk mark, i enlighet med FN:s resolutioner
- En rättvis och varaktig fredslösning som bygger på palestiniernas rätt till en egen stat
- De palestinska flyktingarnas rätt till återvändande och kompensation, enligt FN:s generalförsamlings resolution 194, måste tillgodoses i varje fredslösning

Kondoleansbrev

Palestinagrupperna i Sverige har nåtts av budskapet om Feisal Husseinis bortgång. Vi beklagar djupt Feisal Husseinis bortgång och känner deltagande med de anhöriga och med de många medarbetarna som förlorat en god ledare.

Feisal Husseinis bortgång är också en stor förlust för det palestinska folket som han tjänat hela sitt liv.

Från Palestinagrupperna i Sverige känner vi också en stor saknad då vi högt värderat Feisal Husseinis goda kontakter med Sverige och svenskarna genom åren.

Festivaler

Palestinagruppen i Stockholm deltog med bokbord vid ReOrient festivalen under en vecka i juli.

Palestinagruppen i Falun deltog med bokbord vid Falu folklorefestival 11-14 juli.

Ung Vänster arrangerade en "Socialistisk festival" i Lysekil 3-7 augusti. PGS hade med informationsmaterial vid deras olika bokbord.

Pojkar i flyktinglägret Askar, Nablus.
FOTO: Anna Wester.

Stockholm

Den 15 maj genomfördes en manifestation på Sergels Torg i samarbete med andra organisationer.

Den 19 maj var det brasiliansk konsert i Solidaritetshusets park. PGS deltog med bokbord.

Stockholmsgruppen har också samlat pengar till Palestinainsamlingen vid ett flertal tillfällen.

Göteborg

Den 2 september hölls en tribunal kring Palestinafrågan i Göteborg.

Fredslöppet som årligen arrangeras av Proletären FF gick av stapeln den 8 september. Här restes kravet om stöd från den svenska idrottsrörelsen till det palestinska folket.

Södertälje

Den 18 augusti arrangerade Palestinska föreningarna i Södertälje och Stockholm tillsammans med s, v, och mp i Södertälje en palestinsk dag med dans, musik, mat, utställningar och tal.

Malmö

Den 29 september anordnade FN-för-

eningen i Malmö ett möte och debatt om Israel - Palestina konflikten.

Bokmässan i Göteborg 13-16/9

På bokmässan togs flera frågor upp som berör Palestina.

Göran Rosenberg och Norman Finkelstein samtalade kring Finkelsteins nyutkomna bok "Förintelseindustrin - Exploatering av nazismens offer".

Ett seminarium tog upp vikten av renovering och bevarande av de gamla kulturbyggnaderna i Ramallah och Hebron på Västbanken. Inbjuden av Sida att tala var Suad Amiry från RIWAQ.

Seminarier m.m under hösten

PGS planerar att genomföra ett seminarium i Stockholm den 29 november med inriktning på staten Israel och palestiniernas situation i Israel.

Ett specialnummer av Palestina Nu kommer att framställas under samma tema.

Den 27 oktober kommer ett seminarium att genomföras i Göteborg. "Palestina och media".

Vill du få mer information kontakta: Bengt Carlsson 031 - 773 16 16

Bojkott

Palestinagruppen i Stockholm har framställt flygblad och klistermärken med uppmaning att bojkotta israeliska varor. De har också skickat brev till statsministern och handelsministern om Israels brott mot folkrätten. PG - Stockholm kommer att fortsätta arbeta med frågan på olika sätt under hösten.

Vill du veta mer eller beställa material kontakta:

Ammar Makboul ammar@spray.se
Shahin Eghraghi eghraghi@hotmail.com

Världsbutik i Solidaritetshuset

I Solidaritetshuset har det öppnats en Världsbutik där Palestinagrupperna säljer böcker och hantverk från Mellanöstern. Till detta behövs det frivilliga som ställer upp någon gång då och då på torsdagskvällar för att vi ska klara det!

Om du är intresserad av att stå i butiken någon gång då och då så hör av dig till kontoret; 08 - 641 72 88.

PGS biståndsverksamhet

Projektinformation

Gaza Community Mental Health Programme

I maj besökte de båda projektansvariga David Henley (habiliteringsöverläkare, Uppsala), Henrik Pelling (barnpsykiatriker, Uppsala) och Terje Lund (barnpsykiatriker från Oslo) Gaza för att följa upp det barnprojekt som PGS stödjer. Se sidan 16-17 i detta nummer av Palestina Nu.

Union of Medical Relief Committees

Den 20-22 maj besökte Mostafa Barghouthi, ledare för UPMRC Sverige. Han inbjöds på initiativ av PGS och hade möten med bl.a. biståndsminister Maj Inger Klingwall, statssekreterare Hans Dahlgren, MÖ-avdelningen på UD samt med representanter på Sida. Han höll också föreläsningar i Stockholm och i Uppsala. Syftet med besöket var att diskutera fortsatt svenskt stöd till Palestina samt den nuvarande politiska situationen i området.

PGS har lämnat in en extra ansökan om stöd till UPMRC:s primärhälsovårdarbete för 2001-2003. Det svenska stö-

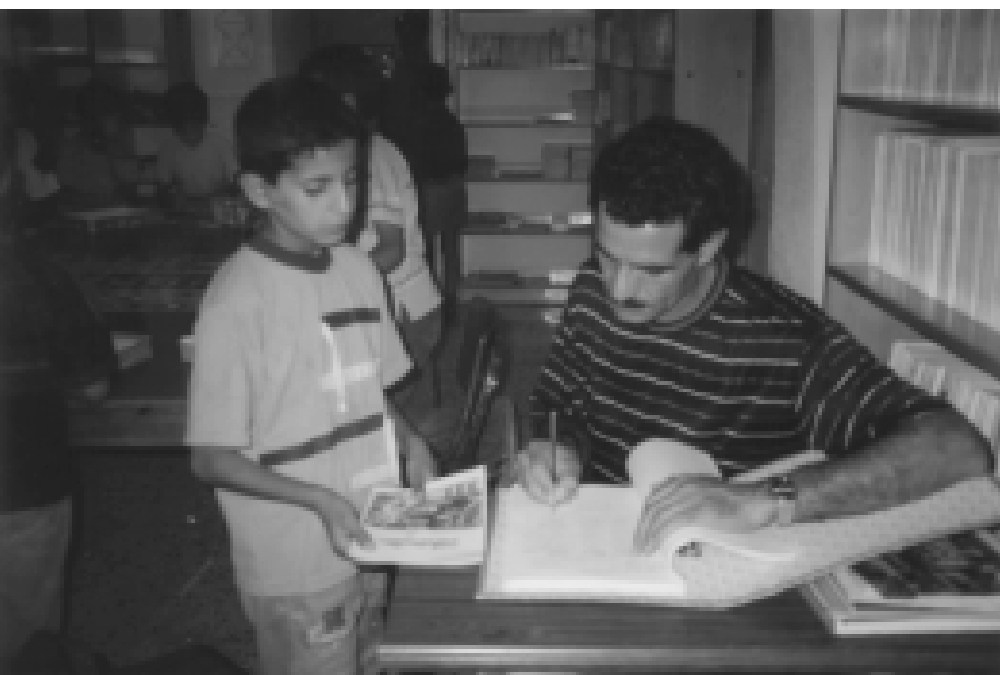
det till PHV slutade i december 2000 och UPMRC var helt inställda på att klara ekonomin i stort sett själva. Som situationen nu har utvecklats på Västbanken och Gaza sedan september kan organisationen dock inte klara sitt arbete utan stöd utifrån.

UPMRC under år 2000

UPMRC arbetade i mer än 400 samhällen och nådde drygt 1 miljon människor. Antal patienter som besökte UPMRC:s hälsokliniker 254.262 Deltagare vid UPMRC:s samhällsbaserade aktiviteter 180.790 Fått vård via UPMRC:s mobila kliniker 38.850 Hembesök 37.877 Mottagare av CBR, samhällsbaserad rehabilitering 33.142

Läsestugan i Abu Diis har börjat med utlåning av böcker.

FOTO: Yvonne Fredriksson.

Mottagare av hälsoutbildning	750.000
Hälsovårdsarbetare som utbildats vid "the School of Community Health"	1.014
Hälsovårdsarbetare som examinerats sedan 1984	175
Volontärer tränade i 1:a hjälpen sedan 1996	17.000
Hälsovårdspersonal som arbetar som volontärer för UPMRC	1.200
Anställda inom UPMRC	250
Samhällsvolontärer	23.000

Palestinainsamlingen 2001

Det går mycket bra för vår insamling just nu – resultatet nedan gäller t.o.m. 17 augusti. Al Aqsaintifadan har fäst uppmärksamheten på palestiniernas svåra situation. Fler faddrar har kommit till, fler organisationer ger bidrag och resultatet jämfört med före den nya Intifadan är nästan en fördubbling.

Faddrar	167.000 kr
Privata gåvor	48.000 kr
Organisationer	22.000 kr
Lokalgrupper	7.000 kr

SUMMA 244.000 kr
(Förra året 130.000 kr)

Hittills i år har vi förmedlat 201.000 kr i bistånd varav 33.000 kr i "Akuthjälp" – en insamling som vi avslutade 15 maj. Akuta bidrag är naturligtvis fortsatt mycket viktiga och vi planerar nya akutinsatser i Palestina under hösten.

Håkan Brunnström

UPMRC belönades med WHO:s pris från Förenade Arabemiratens Health Foundation Award för 2001. Priset delas ut varje år i Genève till organisationer som "gett utomordentliga bidrag till utveckling av hälsovården".

Abu Diis Youth Club

PGS treåriga stöd till Abu Diis Youth Club går ut i december 2001. För att förbereda en ny ansökan till Forum Syd bjöds en av de mest aktiva i ungdomsklubben till Örebro under en vecka i juni. En ny ansökan skrevs och är inlämnad till Forum Syd och svar väntas i december.

I det nya projektet kommer vi att stödja inköp av idrottsutrustning, fortsatt stöd till förbättring av gårdsplanen, installering av varmvattenberedare samt sommarläger för barn och ungdomar. Under 2003 planerar vi att två kvinnliga aerobic tränare från Sverige ska besöka Abu Diis och uppmuntra palestinska flickor och kvinnor till aktiv träning.

Abu Diis

I läsestugan och dagiset i Abu Diis pågår verksamheten för fullt. Under sommaren har det hållits två datorkurser per dag för barn i åldrarna 10-17 år.

Roligt är att ett lånesystem för utlåning av böcker är klart. 100 barn är nu registrerade som låntagare.

Under sommaren har det också kommit 35 barn dagligen till läsestugan för att rita och måla.

Askar Camp bibliotek och datortek

Stödet till Askar Camp gick ut i december 2000 eftersom verksamheten förväntades bli självförsörjande. Sedan den nya Intifadan startade i september 2001 har det dock blivit mer och mer klart att ett fortsatt stöd behövs.

En ny ansökan är inlämnad till Forum Syd och svar väntas i december. I ansökan ingår löner till de två deltid-sanställda som arbetar på biblioteket samt arvoden för datorlärare.

Pengar har även sökts för inköp av böcker, ritmaterial, utflykter för barnen, kulturaktiviteter samt för uppkoppling till internet.

Libanon

Community Based Rehabilitation CBR i Beddawi och Nahr El Barred:

En av PGS tidigare volontärer har arbetat under tre månader i projektet. Hon har inriktat sitt arbete på utbildning av

den inhemska personalen, framför allt med omhändertagande av handikappade barn. Projektet går framåt och idag sköts det mesta av inhemska personal med visst stöd från Sverige.

Under hösten ska projektet utvärderas av utomstående konsulter. PGS kommer att ansöka om förlängning av stöd till projektet från Sida i början av 2002.

Ungdomscenter i Shatila Camp

Ungdomscentret har under sommaren genomfört tre uppskattade sommarläger för barnen i Shatila Verksamheten har genomförts i samarbete med andra NGO:s i Beirut.

Många utländska besökare kommer till ungdomscentret, bl.a hade centret besök av SISU (idrottsrörelsens folkbildningsorgan) från Örebro den 13 augusti.

Volontärer från hela Europa kommer och går i Centret, och en svensk student har under två månader bott i Shatila och dagligen deltagit i centrets aktiviteter.

Den 29 september deltog projektansvariga Britta Pettersson i ett möte om Shatila i Mölndal.

Nedan: tjejer och killar i olika aktiviteter i Abu Diis Youth Club.
FOTO: Yvonne Fredriksson

Inshallah

Konflikten mellan Israel och Palestina

Donald Boström

LARS BOSTRÖM
CORDELIA EDVARDSON
PER GAHRTON
JAN GULLOU
PETER LÖFGREN
LENA LÖNNVIST
BENGT NILSSON
GÖRAN ROSENBERG
NATHAN SHACKAR
SEPPO SINIMAA
CECILIA UOJÄN

ORION

Boken som förklarar konflikten

Beställ den från PGS för endast 351 kr!

Boken som är i stort format kan beställas genom palestina-distribution, Tegelviksgatan 40, 116 41 Stockholm, tfn. 08-641 72 88, fax. 08-641 60 47

Donald Boströms starka bilder från Mellanöstern har i Inshallah ingått förening med ett antal essäer. Ett unikt dokument med texter av i stort sett alla de främsta skribenterna i frågan bl. a. Cordelia Edvardson, Göran Rosenberg och Peter Löfgren.

»Det finns en närvaro så påtag lera av dessa bilder att jag väntar mig att människorna ska stiga ur sidorna, gå ner för trapporna, kasta stenarna, skrika, jubla, gråta, småprata.«

MONIKA TUNBÄCK-HANSON, GÖTEBORGS-POSTEN 17/6 2001